Büyük edib
HALİD ZİYA UŞAKLIGİLİN
son eseri:
ihtiyar Dost
Kitabcılardan isteyiniz.

Cumhuriyet

Onaltıncı yıl sayı: 5557 İSTANBUL — CAĞALOĞLU Pazartesi 30 Birinciteşrin 1939
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kütüsü: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı 24299 - 24290

M. Saffet Engin'in 2 cildlik
Kemalizm inkılâbının prensipleri
Büyük Türk medeniyetinin tarihî ve sosyolojik tekniğine methal
Kitabcılardan arayınız.
Üçüncü cildi yakında intişar edecektir

En Büyük Bayram Yurdda Heyecanla Kutlulanıyor

İNÖNÜNÜN MİLLETE HİTABESİ

Ankara 29 (a.a.) — Cumhuriyetin 16 ncı yıldönümü bayramı münasebetile Reisicumhur Millî Şef İsmet İnönü, merasime başlanmadan evvel kıtaatı teftiş ve müteakiben aşağıdaki hitabeyi irad etmişlerdir:

«— Büyük Türk milletine,

Bu sene Millî Bayramı, dünyanın fevkalâde hâdiseler içinde bulunduğu bir zamanda idrak ediyoruz. Bütün milletlerin varlık kaygusu içinde yaşadıkları bu seneyi, milletimiz, kendine güveni, millet hayatında nifaksız beraberliği ve vatan müdafaası için kimsede şüphe bırakmıyan çetinliği ve hazırlığı ile, muvaffakiyetli bir imtihan suretinde geçirdi.

Aziz milletim,

Gelecek sene, senin bu sarsılmaz vasıflarına insaniyet âleminin, daha ziyade dikkat edeceğine emin ol.

Türk milletini, onun kahraman ve şanlı ordusunu, vatan istikbalinin kıymetli müjdesi olan genc evlâdlarımızı muhabbetle selâmlarım.

Aziz vatandaşlarım,

16 ncı Cumhuriyet Bayramı hepinize kutlu olsun.»

Mukaddes Emanet

Dün Türkiye, genc varlığının olanca sevincile bayram yaptı. Karstan Edirneye, Trabzondan Adanaya kadar memleketimizin her tarafı, sihirli bir elektrik cereyanının tesirile tatlı tatlı ürperdi. On sekiz milyon kalb, tek bir kalb halinde nasıl çarpar, on sekiz milyon insan tek bir ruh ve tek bir fikir halinde nasıl birleşir, bunu görmek ve duymak için Türk milletinin dünkü tezahüratını beraber yaşamak kâfi idi.

— Hakikî bayramlar, takvim yapraklarında veya resmî daire protokollarında müstehaseleşmezler. Onlar cemiyet nazarında daimî bir ihtiyacın ifadesidir.

Deriz.

Hiçbir zaman kabuk bağlamıyan bu ihtiyac, şuuruna iren bir milletin ideal yolunda seneden seneye yarattığı eserlerle öğünmesi olduğu gibi gene o kadar, hatta belki daha ziyade ileride yaratacağı eserlerin peşin sevinci içinde çalkanmasıdır.

Bu itibarla Cumhuriyet bayramları bizim için birer merhaledir. Ve biz yarattıklarile de yaratacaklarının peşin sevincile de en fazla bayram yapmaya hak kazanmış milletlerden biriyiz. Dün kutladığımız bu büyük günün bir de başlangıcını düşününüz. 23 nisan 1920 tarihine gidiniz ve oradan başınızı çevirerek bugüne doğru bir bakınız. Asrî bir cemiyet olmak şöyle dursun, mevcudiyetimizi, ırzımızı ve namusumuzu kurtarmak için neler başarmaya mecburduk!

Atatürkün çelik iradesinde kendini bulan Türk milleti, benliğini ve şerefini yıldırım hızile kurtardı. Ve gene o hızın tesiriledir ki on altı sene içine asırlar sığdırmak suretile bugün hür, müstakil, medenî ve asrî bir cemiyet halinde bütün dünyanın hürmet ve takdir duygularını kazanmış bulunuyor.

On altı sene içine asırları sığdıran bir milletin başaramıyacağı bir dava var mıdır?

İşte, bir sual ki cevabı bugünkü bayramımızın en büyük neş'e ve sevinc kaynağını teşkil ediyor. On sekiz milyon Türk, gözümüzü gererek, hep bir ağızdan haykırıyoruz:

— *Hayır! Bizim başaramıyacağımız hiçbir dava yoktur. Cumhuriyetimizin genc tarihini gözönünde tutuyor ve yarına bütün kalbimizle inanıyoruz. Türk milletini bekleyen daha mes'ud, daha ileri günlerin sevinci içindeyiz. Sade dünün*

NADİR NADİ

[Arkası Sa. 5 sütun 6 da]

Bir piyade alayımız, geçid resminde, şeref tribünü önünden geçerken...

Ankaradaki parlak merasim

Millî Şef, dün Atatürkün manevî huzurunda eğildi

İstanbuldaki resmigeçit çok muntazam ve gece verilen balo mükemmel oldu

Ankara 29 (a.a.) — Cumhuriyetin on altıncı yıldönümü bugün bütün yurdda en coşkun bir bağlılık tezahüratı içinde kutlanmıştır. Bu merasim, Türkiyenin başşehrinde, Ankarada en yüksek bir derecesini bulmuş, dündenberi büyük bayramın havası içinde yaşayan halk sabahın erken saatlerinde şehrin ana yollarına dökülmüşlerdi.

Baştanbaşa millî renklerle, bayraklarla ve defne dallarile ve çiçeklerle donatılmış olan yollar, saat 10 dan itibaren büyük geçid resminin yapılacağı sahaya gitmekte olan halk akınından geçilmez bir haldeydi. Bu akın, Zafer anıtı önünde bilhassa muhteşem bir manzara arzetmekte ve halkın bu anıt önünden geçerken bir an durarak Ebedî Şefe karşı olan ihtiram duruşları bütün kalblerde en yüksek bir heyecan havası yaratmaktaydı.

Ankarayı saran bu çok içten sevgi, saygı ve sevinc havası içinde binlerce halk büyük kutlama merasiminin en büyük tezahürünü teşkil edecek olan geçid resmi sahasına akarken, saat 11 de Cumhuriyet Halk Partisi İdare Heyeti azaları, Parti Genel Sekreteri doktor Fikri Tuzerin başkanlığında Cumhuriyetin bânisi Ebedî Şef Büyük Atatürkün muvakkat kabrini ziyaret ederek Onun yüksek manevî huzurunda tazimle eğilmiş ve Parti adına Atanın kabrine bir çelenk koymuştur.

Saat 12,40 ta da Cumhurreisimiz Millî Şef İnönü refakatinde Başvekil doktor Refik Saydam olduğu halde Ebedî Şefin muvakkat medfenini ziyaret eylemiş ve çok muhteşem bir çelenk koyarak bir ihtiram dakikası içinde Ebedî Şefin aziz hatırasını taziz eylemiştir.

Cumhurreisi İnönü, Ebedî Şefin ka -

[Arkası Sa. 5 sütun 1 de]

Vali ve Kumandan, Beyazıdda askerî lise talebelerini teftiş ediyorlar

General Wawel

Dost İngiliz generali Kahirede beyanatta bulundu

Kahire 29 (a.a.) — Anadolu Ajansının Kahiredeki hususî muhabiri General Wawel tarafından kabul edilerek kendisine aşağıdaki beyanat verilmiştir:

«— En küçük bir şüphe dahi yoktur ki, Ankarada imzalanan pakt en büyük ehemmiyeti haizdir. Bu pakt, Balkanlarda ve doğu Akdenizinde barışın idamesi için kuvvetli bir amil olacaktır.

[Arkası Sa. 5 sütun 5 te]

Yeni romanımız
İÇ GÜVEYSİ
Nakleden : Kemal Ragıb
Bir iki güne kadar

İran hükûmetinin haricî siyaseti

Şahinşah Parlamentoda mühim beyanatta bulundu

Dost memlekette yeni bir kabine kuruldu. Hükûmet, Avrupa harbinde tamamen bitaraf kalacak

Tahran, 29 (a.a.) — Pars ajansı tebliğ ediyor: Meb'usan Meclisinin 12 nci içtima devresini açan Şahinşah, hükûmetin sarfettiği gayretlerin iktısadî ve içtimaî sahalarda mükemmel neticeler verdiğini kaydetmiş ve İranın haricî siyaseti hakkında şunları söylemiştir:

«— Bütün memleketlerle ve bilhassa komşularımızla olan münasebetlerimiz dostluğa ve karşılıklı hürmete dayanmaktadır. Sovyetler Birliğile olan ticaret mukavelesinin müddeti bittiğinden iki memleket arasındaki ticaret mübadelelerinde bir tevakkuf olmuştur. Öyle ümid ediyoruz ki doğrudan doğruya müzakerelerle ve karşılıklı hüsnüniyet sayesinde mer'i kanunlar nazarı itibara alınırsa vaziyet tekrar normalleşecektir. Avrupa harbine müteessifiz. Hükûmetimizin siyaseti kat'î bir bitaraflıktır. Fakat harbin devamı bütün milletleri malî ve iktısadî zarara sokacaktır ve binaenaleyh bütün dünya medeniyeti için de bir tehlike teşkil eder. Sulhun bir an evvel tekrar teessüsünü temenni ediyoruz. Dahilî siyasete gelince, inkılâb gayretlerimizi milletimizin her an daha ziyade takdir ettiğini ve bu inkılâbın tahakkukuna çalıştığını görmekle memnunuz. Bilhassa fikir ve beden terbiyesinin inkişafından dolayı hususî bir memnuniyet duyuyoruz. Bu terakkilere devam ederek en iyi neticeleri elde etmek hükûmetin vazifesidir.»

Şahinşah Rıza Pehlevi

Yeni İran kabinesi

Tahran, 29 (a.a.) — Pars ajansı bildiriyor: Doktor Daftari dün akşam Şa-

[Arkası Sa. 5 sütun 6 da]

Dünkü fırtına

Kumkapıda bazı kayıklar sahile vurdu, Boğazda dalyanlar söküldü, Şirketi Hayriyenin tedbirleri sayesinde Boğaz seferleri aksamadı

Dünkü lodosta İstanbul limanında alınmış bir intıba

Perşembe akşamı Marmara ve Ege denizini altüst eden fırtınanın tesirleri daha unutulmadan dün öğleden sonra kuvvetli bir lodos fırtınası denizlerde ve şehrin üzerinde şiddetle esmeğe başlamış, saat 14 te fırtına bir kasırga halini almıştır.

Fırtına ihbarı

Fırtınanın gelmekte olduğunu Yeşilköy Meteoroloji istasyonu bütün limanlara ihbar etmiştir. İstasyon, Marmara, Ege denizi ve Karadenizde lodostan şiddetli bir fırtına gelmekte olduğunu bildirmiştir. Bunun üzerine tedbirler alınmış ve biraz sonra esasen esmekte olan rüzgâr çok şiddetli bir şekil almıştır. Kavak Liman riyaseti akşamüzeri tehlike işareti çekmiştir.

[Arkası Sa. 5 sütun 6 da]

HATAY MEKTUBLARI:

Hatayda kalkınma ve kültür faaliyeti artıyor

Bu güzel yurd parçasının iktısadî sahada geniş bir refaha kavuşması için birçok tedbirler alınmaktadır

Antakya (Hususî) — Hatayın ana - vatana ilhakından beri burada kültür, zirai kalkınma ve ekonomi sahasında, cumhuriyet idaremizin ümdelerine sür'atle intıbak için, büyük gayretler sarfedilmek - tedir. Bu maksadla ilk iş olarak muhtar, müfti, ticaret odası, belediye, meclisi umumî ve nihayet meb'us seçimlerinin hazırlıkları yapılmış ve bunlardan muhtar ve müfti seçimleri intac edilmiştir. Diğer seçimler için de kanunî formalitelerin tamamlanması beklenmektedir. Sonra; Hatayın bugünkü nüfusunu tespit etmek zarureti de hasıl olduğundan yeniden bir nüfus tahriri yapılması ve eski kayıdlar yerine bu tahrir neticesinin ikamesi işine de girişilmiştir. Hazırlıkları tamamlan - mak üzere bulunan nüfus tahriri işinin bu ay içinde bitirileceği umulmaktadır. Ayni zamanda arazi tahriri ve kadastro işleri de iyi bir şekilde ileri götürülmektedir.

Kültür hareketlerine gelince; Antakyada biri erkek, diğeri kız lisesi olmak üzere iki lise açılmıştır. Ayrıca İskenderunda da bir muhtelit ortaokul mevcuddur. Bu mekteblere talebe kaydı devam etmektedir. İlk okullar da mahallî ihtiyaclara cevab verecek bir nispette açılmış ve tedrisata devam etmekte bulunmuştur. Okulların, bilhassa liselerin öğretmen kadroları da peyderpey tamamlanmaktadır.

Halkevi, burada çok faydalı bir şekilde çalışmakta ve bilhassa gencleri kesif bir kütle halinde çatısı altına toplamaktadır. Köylüleri tenvir ve onların sıhhî vaziyetlerile yakından ve bilfiil alâkadar olmak maksadile tertib edilen köy gezileri, köylülerimiz tarafından ciddî bir alâka ve sempati ile karşılanmaktadır. Eski ve meş'um idarelerin maksadı mahsusla temiye ettikleri ve halkın hurafelere, bid - atlere mahkûm kalmasını istihdaf eyliyen gerilik tezahürlerini; bütün Hatayda geniş başlıyan bir yenilik ve ilerilik hareketi, hızla söndürmektedir. Halkın umumiyetle kılık ve kıyafetlerini düzeltmek hususunda gösterdiği itina, bilhassa dikkat uyandıracak bir mikyastadır. Derin bir huzur ve sükûn içinde çalışan bu temiz halkın, Cumhuriyet idaresinin feyzinden en kısa bir zamanda ve en geniş bir şekilde istifadeye kavuşacaklarına aid kanaat umumidir. Bütün Hatayda asayiş son derece düzgündür. Adi zabıta vak'aları bile nazarı dikkate çarpacak şekilde azalmıştır.

Hatayın her tarafında ekonomik ve ziraî kalkınma hareketleri kavrayıcı bir zihniyetle ileri götürülmektedir. Ezcümle, Amık gölüne dökülen çaylâr ve derelerin müsaid yerlerinde Hatay için yepyeni bir ziraat şubesi olan çeltik zer'iyatına başlanmıştır. Umumiyetle hububat ekimi, zeytincilik, ipek kozası yetiştirme, balık avlama, sebze ve meyva yetiştirme, orman mahsulleri istihsal etme ve narenciyecilik sahasında çalışma gibi kısımlara ayrılabilecek olan Hatay ziraî faaliyetleri, Cumhuriyet kanunlarının kurucu ve koruyucu yüksek hükümlerine uygun bir görüşle inkişaf yoluna sokulmaktadır. Ancak, müstahsillerin bu mevzuda bazı dilekleri vardır ki, onların burada zikrinde fayda görüyorum:

Hatay müstahsilleri, ötedenberi bir kısım istihsalâtlarını Halebe ve Beyruta satarlardı. Bilhassa Hatayın sebze, meyva, orman ve deniz mahsulleri için Haleb ve Beyrut en mükemmel birer pazardı. Büyük bir kısım halkın geçimlerinin mevzuunu bu ihracat teşkil ediyordu. Halbuki bu şehirlerle Hatay arasında şimdiki gümrük vaziyeti hasıl olunca ayni maddelerin ihracı, gümrük muamelâtı ve dövzi murakabesi bakımından hemen hemen imkânsız bir hale gelmiştir. Hatay müstahsillerini ciddî surette endişeye sürükliyen bu vaziyeti, Cumhuriyet hükûmetimizin kurtarıcı kararlarının en kısa bir zamanda bertaraf edeceğine şüphe olmamakla beraber şimdi müstacelen yapılması arzu edilen kolaylıklarla bu sıkıntıyı azaltmak imkânları da zikrolunmaktadır. Ezcümle; sebze ve meyvalar gibi balığın da Suriye ve Lübnana ihracının takas mevzuu yapılması, Suriye lirası için Cumhuriyet Merkez Bankasınca tespit edilen kurun, yani bir Suriye lirasının 64,88 Türk kuruşu mukabili addedilişinin, tadilile, münhasıran Hataydan Suriyeye yapılacak ihracat için bu kurun, meselâ, başabaş sayılması, gümrük ve kambiyo formalitelerinin daha basitleştirilmesi ve mevcuda ilâveten Hatay hududlarında Suriye için bir iki gümrük kapısının daha ihdası... gibi tedbirler, herhalde hem Hatay müstahsilinin refahına, hem de yapılacak bu kabil ihracatla memlekete döviz girmesine hâdim olacaktır.

Sonra; odun ve odun kömürü ihracatı da ehemmiyetli bir mevzudur. Haleb, ötedenberi bu ihtiyacını Hataydan temin ederdi. Bugün, mevcud şerait sebebile orada odun ve kömür fiatları çok yükselmiştir. Bu maddelerin ihracında da or - man mevzuatımız bakımından gösterilecek kolaylık imkânı, memlekete oldukça döviz teminine ve bu işle geçinen bir kısım ailelerin refahına yarıyacaktır, kanaati umumidir.

Bunlardan maada, Hatayın, Anadolunun birçok yerleri için, çok müsaid bir sebze ve meyva ihracatçılığı rolü de vardır. Hatta Hatay, bu bakımından bilhassa Çukurova ile pekâlâ boy ölçüşebilir. Binaenaleyh sebze ve meyvaların demiryollarile sevkinde Hatay için hususî tenzilât yapılması da dilekler cümlesinden - dir. Hulâsa, birkaç satırla izahına çalıştığım bu esaslı mevzuların, en uygun şekilde halli, çok ıstırab çekmiş olan Hataylılar için Cumhuriyet hükûmetimizin eşsiz bir teveccüh ve muhabbet nişanesi olarak karşılanacaktır.

Sonra; Hatayda ipekçilik, cidden e - hemmiyetli ve hususiyeti haiz bir mevzudur. Evvelce, burada bu işle uğraşan bazı büyük firmalar, yılda yalnız ipek alışverişinden 25-30 bin altın lira kazanc temin ederlermiş. Bu rakam Hatay ipekçiliğinin istikbalini tayine yarayacak bir hakikati ifade etmek itibarile şayanı dikkattir. Sonra, Hatay ipekleri, terkibi itibarile de hususiyeti haizdirler. Hatta bunun içindir ki, son Fransız - Türk ticaret anlaşmasında Fransızlar Hatay ipeklerini bilhassa kaydetmişlerdir. Çünkü bu ipekler Liyon fabrikalarınca ehemmiyetle aranan bir iptidaî madde imiş.

Bu, saydığım sebeblerle Hatayın, Türkiye ipekçiliğinde Bursaya ciddî surette rakib bir mevkii olduğunu tebarüze çalıştım. Maamafih site zihniyetini bir tarafa bırakıp da memleket ölçüsünde düşünecek olursak, bundan hepimizin memnuniyetle ümide düşmeğe hakkımız vardır. Ancak bu ümidimizin tahakkuku için Hatay ipekçiliğini esaslı bir tetkik mevzuu yapmak, inkişaf için müstahsilin muhtac olduğu vasıtaları, bilgileri tayin ve kullanmak icab etmektedir ki, hükûmetimizin bunu gözönünde bulundurmakta olduğuna şüphemiz yoktur.

Burada belediye faaliyetleri, henüz geniş bir program yapıp onun tatbikatile meşgul olacak bir vaziyete girememiştir. Ancak, yeni belediye intihabı sonunda Antakyanın medenî ve sıhhî ihtiyacını müdrik bir heyetin vazife başına gelmesi, bu mevzudaki dileklerin tahakkukunu kolaylaştıracaktır. Filhakika Antakya şehri, her bakımdan inkişafa çok müstaid bir yerdir. Gerek topografik şerait ve gerekse iklim, tabiat ve nüfusunun kalitesile hinterlandının tabiî zenginliği; burayı yurdumuzun eşsiz bir iş ve turizm merkezi yapabilir. Eski ve zengin bir tarihi olan Antakyanın hemen her karış toprağının altında bir tarih hazinesi gömülü olduğu gibi, meselâ, burada Harbiye adı verilen Dafne şelâlelerinin tabiî manzarası da buraya ehemmiyetli miktarda turist celbine müsaiddir. Yolların bugünkü mükemmel hali ise bu müsaadeyi kat kat artırmaktadır. Ancak, bu saydığım tarih ve tabiat hazinelerinin, sadece ve tekbaşına turist celbine kâfi gelmiyeceğini; turistleri barındıracak, onların rahatlık ve konfor ihtiyaclarını her bakımdan karşılayacak şehir tesisatına bilhassa lüzum olduğunu da hesaba katmak lâzımdır. İşte, yakında işbaşına gelecek belediye heyetini bekliyen faaliyet mevzularından biri.

Sonra, Antakya şehrinde, halkın tenezzüh ve istirahat ihtiyacını karşılayacak bir şehir parkının bulunmayışını da büyük bir eksik diye karşılamak lâzımdır. Öğrendiğime göre, Gündüz kazinosu karşısından başlayıp İskenderun şosesi imtidadınca uzayan geniş sahayı işgal eden eski mezarlık, ölü gömülmesine çoktanberi yasak edilmiş. Tesis olunan yeni mezarlığa, buradaki mezarların naklini müteakib bu çok müsaid sahanın büyük bir park ve koruluk haline getirilmesi mevzuubahis imiş. Eğer bu düşünce tahakkuk ederse Antakya büyük bir eksiğinden daha kurtulmuş olacaktır.

Türk genci! Atatürk Cumhuriyeti sana emanet etti

Şehir ve Memleket Haberleri

Atatürk köprüsü açıldı

Taksim - Ayaspaşa yolu ile yeni mekteblerin küşad merasimleri çok parlak oldu

Vali Lûtfi Kırdar, köprünün methalinde kordelâyı kesiyor ve halk köprü üstünde koşuyor

İnşaatı nihayet bulan Gazi köprüsü - nün küşad merasimi, dün Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdar tarafından yapılmıştır.

Üç buçuk senede inşa edilen bu köprünün projesi Fransız Nafıa Vekâleti Yollar ve Köprüler Müfettişi Umumisi Pigeaud tarafından yapılmış ve müteferrik kısmı da Köprüdeki Kadıköy iskelesini yapmış olan Belediye Köprüler ve Yollar müdürü Galib tarafından ikmal edilmiştir.

Saat tam 15 te Vali köprüye gelerek davetlilerin ve halkın huzurunda köprünün maliyetile teknik kıymeti ve ehemmiyeti etrafında bir nutuk söylemiştir. Bu nutuktan sonra köprü gezilmiş, merasime nihayet verilmiştir.

Ayaspaşa - Taksim yolu

Dün Taksim - Ayaspaşa yolu da açılmıştır. Yolun tanzim ve asfaltlanmasına bilâhare devam edilecektir. Açış merasimine Şehir bandosunun İstiklâl marşile başlanmış, Vali bir nutuk irad etmiştir.

Bundan sonra, Parkotele götürülen davetliler, hazırlanan büfede ağırlanmıştır.

Üsküdar Belediye tahsil binası

Üsküdarda yeniden inşa ettirilmiş olan

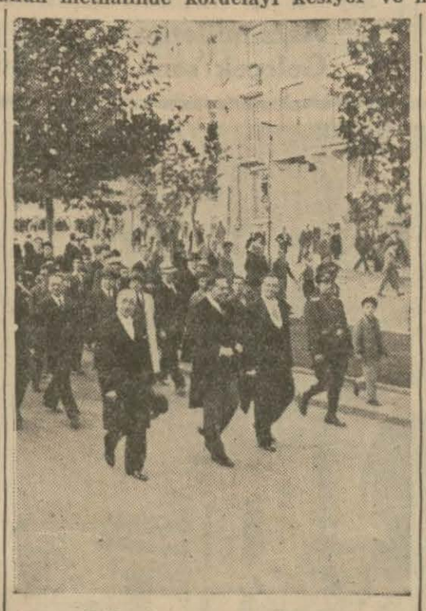

Vali, Ayaspaşa yolunda...

Belediye tahsil binasının küşad resmi dün Üsküdar Kaymakamı ve Belediye şubesi Reisi İhsan tarafından yapılmıştır. Küşad merasiminde Şehir meclisi ve Daimî Encümen azalarile Belediye erkânı hazır bulunmuşlardır.

Kadıköy ve Fatih Maliye Tahsil şubeleri binalarının açılış törenleri bugün saat on dört buçukta yapılacaktır.

Dün açılan orta ve ilkmektebler

Dün, İstanbul, biri Nişantaşı kız, di - ğeri de Karagümrük erkek olmak üzere iki ortamekteb daha kazanmıştır.

Nişantaşı kız ortamektebi saat 16,30 da Vali doktor Lûtfi Kırdar tarafından açılmıştır.

Bu münasebetle Lûtfi Kırdar, vilâyetin bir senelik maarif faaliyetinden elde edilen semereleri ifade eden bir nutuk söylemiştir.

Mekteb müdürü Bedia 72 bin liraya vücude getirilen bu modern bina dolayısile büyüklerimize karşı şükranlarını bildirmiştir. Sekizinci sınıf talebelerinden Sevinc de misafirleri selâmlamıştır.

Nutuklardan sonra Vali Lûtfi Kırdar kordelâyı kesmiş, davetlilere mekteb gezdirilerek izahat verilmiştir.

Karagümrük erkek ortamektebi de Maarif müdürü Tevfik Kut tarafından açılmıştır. Mekteb müdürü Hamdi bir nutuk söylemiş, bilâhare mekteb gezilmiştir.

Bundan başka Küçükmustafapaşada 63 üncü ilkmekteble Aksarayda 45 inci ilkmekteb ve Bakırköy, Silivri, Çatalca, Kartal, Şile ve Yalovada da birçok köy mektebleri açılmıştır.

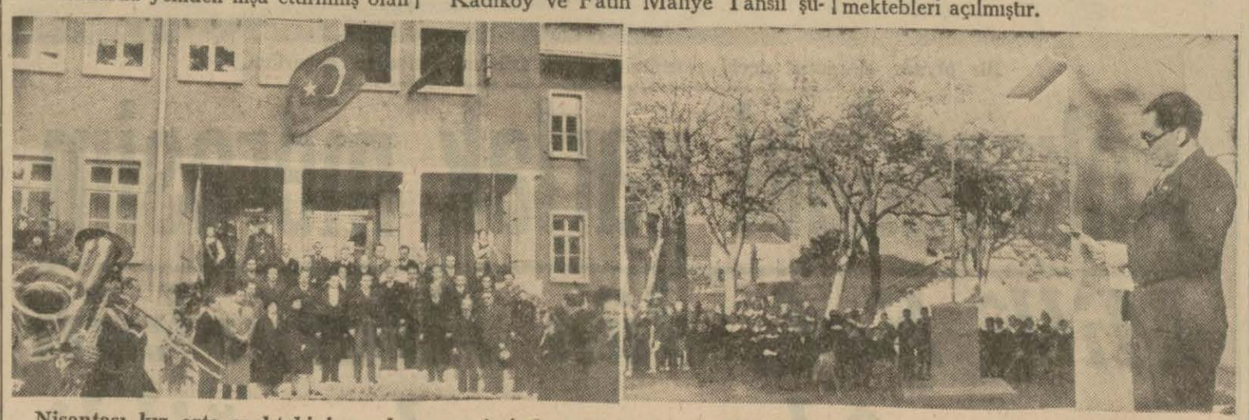

Nişantaşı kız orta mektebinin açılış merasiminde bulunanlar ve bir ilk mektebin küşadında nutuk söylenirken...

Zincirlikuyu yolunda korkunç bir kaza

Dün sabat saat 10 da Şişliden Zincirlikuyuya gitmekte olan Leonun idare - sindeki motosiklete Zincirlikuyu yolunda karşı taraftan gelen Bedrinin idaresindeki otomobil çarpmıştır. Motosiklet devrilmiş, Leonun bacağı kırılmıştır.

Fakat bu sırada motosikletin arkasından gelmekte olan Osmanın idaresinde başka bir otomobil de anî surette vukua gelen kaza neticesi yerde yatan Leonu çiğnememek için direksiyon kırmış, hendeğe yuvarlanmıştır. Bu ikinci hâdise neticesinde otomobilde bulunan müşterilerden biri bazı yerlerinden yaralanmıştır.

Feci iki tren kazası

Konya (Hususî muhabirimizden) — Konyadan Adanaya gitmekte olan yolcu katarı, Ereğliye dört kilometre mesafedeki Bürhaniye köyü civarında bir yarmadan geçerken makineye kömür koymakla meşgul bulunan ateşçi Rizeli Abdurrahman, başını yarmanın üzerinden geçen su kanalına çarpmış ve derhal ölmüştür. Bu ölümün derin acısını duyan makinist Konyalı Tevfik de Ereğliye yaklaşıldığı sırada Alagöz geçidinde demiryolundan geçmekte olan bir çocuğu çiğnemiştir. Raylar üzerin - de kalan çocuğun başı, gövdesinden ayrılmıştır. Adlî takibat yapılmaktadır. Bu iki feci kaza büyük teessür uyandırmıştır.

Eve çarpan kamyon

Mezbahadan et yükliyerek Yeşilköye gitmekte olan şoför Nailin idaresindeki kamyon, Halkalı caddesindeki virajı dönerken 15 numaralı Hanciyana aid eve çarparak devrilmiş ve evin kapı kısmı da hasara uğramıştır. İki amele yaralanmıştır.

Vesaiti nakliye kazaları

Şişhane yokuşundan inmekte olan 5674 numaralı çöp kamyonu, anî surette zincirinin kopması neticesinde önünde giden 1881 numaralı otomobile ve 120 numaralı tramvaya çarparak ikisini de hasara uğratmıştır.

* Fatihte Sofular caddesinde oturan Rükneddin adındaki çocuk, dün Macarkardeşler caddesinden geçerken Muzafferin idaresindeki hususî otomobilin sadmesine maruz kalarak muhtelif yerlerinden ehemmiyetli surette yaralanmıştır.

* Sirkeci istasyonu arkasındaki 51 numaralı evde oturan İsmail, Sirkeci caddesinden geçmekte olan şoför Ahmedin idaresindeki otomobilin arkasına takılmıştır. Bir aralık muvazenesini kaybeden İsmail, tehlikeli surette düşerek yaralanmıştır.

* Çapada Sulumanastırda oturan 10 yaşında Ardaş, vatman Mehmedin idaresindeki tramvaya asılarak Davudpaşa caddesinden geçerken kaldırım kenarındaki elektrik direğine çarpmış, başından yaralanmıştır.

* Şoför Mehmedin idaresindeki 3493 numaralı kamyon, Karaköyde karşı kaldırıma geçmek istiyen Sara adındaki kadına çarpmıştır.

* Galatada Alipaşa sokağında otu - ran 9 yaşlarında Katina, tramvay caddesinde oynarken şoför Sadeddinin idaresindeki otomobilin sadmesine maruz kalarak yaralanmıştır.

Ramazan 16 Pazartesi

	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı	İmsak
	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
Ezanî	6 49	38	12	2 18	11 39
Zevalî	11 59	14 49	17 08	18 41	4 49

Kendisine memur süsü veren köy kâtibi

Evvelki gece Etyemezde rasladığı bir kadına «ben taharrî memuruyum, seni karakola götüreceğim» dediği, kendisine memur süsü verdiği iddiasile Tahir adlı bir köy kâtibi, dün meşhud suç kanununa göre, İstanbul sekizinci asliye ceza mahkemesine verilmiş, hâkim Süreyya, Tahiri tevkif etmiştir. Muhakeme, şahid çağırılmak üzere kalmıştır.

Hapse mahkûm oldu

Evvelki gece Tahtakalede Halilin kahvesindeki çekmeceden gümüş bir lira aşırdığı iddiasile Ahmed adlı biri, dün meşhud suç kanununa göre Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde muhakeme edilmiştir. Müşterilerden Rasim, ve başka bazı şahidler dinlenilmiş, kahvecinin iftar topu atılınca misafirlerile yemeğe oturduğu bir sırada sigara yakmak üzere kahve ocağına yaklaşan müşterilerden Ahmedin, gümüş bir lirayı aşırdığı öğrenilmiştir. Hâkim Reşid, Ahmedin bir ay, on gün hapsine karar vermiş ve hakkında tevkif müzekkeresi kesmiştir.

Bir aile efradı zehirlenerek öldü

Konya (Hususî muhabirimizden) — Beyşehir kazasının Doğanbey nahiyesine bağlı Çandarlı köyünden bir aile efradı, ana, baba ve iki çocukları kırk sekiz saat zarfında ölmüşlerdir. Vak'adan haberdar olan hükûmet, işe el koyarak tetkikat yapmış ve bu ailenin zehirlenerek öldüğüne kanaat getirmiştir. Ölen aile reisi Osmanla karısı Ayşe ve çocukları Hasanla Bayramın ciğer ve böbrekleri alınarak İstanbula Tıbbı Adlî müessesesine gönderilmiştir.

Siyasî icmal

Hindistan ve harb

Geçen Umumî Harb, Hindistanın müstakil olması meselesini ortaya atmıştı. Yirmi beş sene evvel İngiltere harbe giriştiği zaman bütün İngiliz İmparatorluğu memleketlerinin ve bahusus İngiliz İmparatorluğunun temelini teşkil eden ve kendi başına koca bir imparatorluk ve âlem olan Hindistanın eli silâh tutan ve harb malzemesi istihsaline yarayan milyonlarca halkından ve tükenmez servet menabiinden istifade etmek istemişti.

Fakat Hindliler Avrupada iki büyük millet arasındaki dava ve rekabet yüzünden kendilerinin harbe sürüklenmeleri ve milyonlarca asker verebilmeleri için her şeyden evvel her milltin kendi mukadderatına ve idaresine sahib olması hakkının temin edilmesini şart koymuşlardı. O zaman İngiltere ilk defa Hindistanın doğrudan doğruya kendi idaresi, yani halklarının mecmuu yetmiş milyon tutan üç bin yerli hükûmetin haricindeki yerlere demokrasi esası üzere muhtariyet vereceğini vâdetmişti.

Lâkin harb bittikten sonra İngiltere hak ve salâhiyetleri gayet mahdud teşriî meclisler teşkil etmek ve yerli münevverlerden bazılarını kendisince itimada şayan olmak şartile mahallî hükûmet idarelerine iştirak ettirmekle iktifa etmişti. Bu netice ne Hinduliler ne de müslümanları tatmin edemediğinden hepsi diğer yerli unsurlarla birleşerek millî Hind kongresi bayrağı altında Hindistanın tam bir istiklâle mazhar olması ve hiç olmazsa Avustralya ve cenubî Afrika ittihadı gibi dominyon şeklinde gayet geniş muhtariyeti haiz bulunması için İngiliz memurlarına ve idaresine mutlak boykot ve itaatsizlik gibi her çareye başvurarak şiddetli bir mücadeleye başlamışlardı.

Nihayet İngiltere hükûmeti ve parlâmentosu 1935 te uzun istişare ve müzakerelerden sonra doğrudan doğruya İngiliz idaresinde bulunan on bir eyaletin hükûmetleri ve parlâmentoları ve idareleri yerlilerden ibaret olmak üzere birer varlık olmalarını bir kanunu mahsusla tanımış ve bu teşkilât tamamlandıktan sonra yerli hükûmetlerin de iştirakile federasyon suretinde birlik yapılarak gene demokrasi esası üzere bir merkezî hükûmetin ve parlâmentonun kurulması esasını kabul etmişti.

On iki eyaletten dokuzunda Hind millî kongresi mensubu Hinduliler ve üçün de müslümanlar hükûmeti teşkil etmişlerdir. Çünkü mahallî parlâmentolarda ekseriyeti bunlar kazanmışlardır. Lâkin bu müsaadeler ne Hinduları, ne de müslümanları tamamen tatmin etmediğinden İngiltere hükûmetinin salâhiyettar adamları ve bahusus Hind Umumî Valisi şimdiki muhtariyetin ileride genişletilerek Hindistanın bir İngiliz dominyonu kadar müstakil olacağını resmen vadetmişlerdi.

Yeni harb başladıktan sonra İngiltere hükûmeti merkezî federal hükûmeti teşkil etmek işini harbin sonuna bırakmıştı. Bu hal bütün Hindistanda memnuniyetsizlik uyandırmıştı. İngiltere hükûmeti Hindistanı harbe iştirake davet ettiği zaman en büyük siyasî teşekkül ve parti Hind Millî Kongresi, Avrupa harbinin Hindistana taallûku olup olmıyacağı anlaşılması için her şeyden evvel İngiltere hükûmetinin bu harbde takib etmekte olduğu gayeleri tasrih eylemesini ve Hindistana istiklâl vererek demokrasi umdelerini derhal tatbik mevkiine koymasını istemişti.

Bir kaç gün evvel Hind Valii Umumisi bir beyanname neşrederek şu zamanda harbin gayelerini tayin ve tasrihe imkân olmadığını ve Hindistana demokrasi umdelerinin tatbiki harbin sonunda düşünüleceğini bildirmiş ve Hindistanın harbe iştiraki için elli kişilik bir istişare heyetinin teşkiline lüzum göstermiştir. Hind Millî Kongresi bu beyannameyi protesto etmiş ve dokuz hükûmetin başında bulunan mensublarını istifaya davet etmiştir. Bu suretle Hindistanın istiklâli işi tekrar cihan politikasının en mühim bir meselesi olmuştur.

Muharrem Feyzi TOGAY

Karısına söz atmış!

Kemal adında biri, karısile İstiklâl caddesinden geçerken, Hasan isminde bir şahıs, Kemalin karısına söz atmıştır. Kemal, Hasanı ikaz etmek istemiş, fakat bu sefer Hasan, Kemalin üzerine hücum etmiş ve şiddetli bir kavga başlamıştır. Etraftan yetişenlerin müdahalesile kavga yatıştırılmış, hâdise Adliyeye intikal etmiştir.

Cumhuriyet

Nüshası 5 kuruştur

Abone şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur

SON HABERLER

Almanların cephede yaptıkları tahşidat

Londradan gelen haberler, İsviçre hududundan Holandaya kadar tahşidat yapıldığını bildiriyor

Londra, 29 (a.a.) — Röyter ajansının askerî muharriri Almanların Sar mıntakasında bir taarruzda bulunacakları mütaleasını ileri sürüyor ve diyor ki:

«Bütün alâmetler Almanların İsviçreden Holandaya kadar hudud boyunca mühim tahşidatta bulunduklarını gösteriyor. Almanların taarruz etmeleri muhtemel müteaddid noktalar hakkında bir takım faraziyeler mevcuddur. Fakat bu hususta en kat'î işaret Fransız harb tebliğleridir.

Filhakika Fransız erkânıharbiyesinin bir haftadanberi neşrettiği tebliğler münhasıran Sar mıntakasından bahsetmektedir. Binaenaleyh bu civarda bulunan bitaraf memleketlerin üzerine meş'um bir gölge çekmektedir.

Eğer Almanlar Fransız cephesinin diğer noktalarına taarruz ediyorlarsa bu asıl hedeflerini gizlemeğe matuftur.

Almanların tayyarelerden paraşütlerle İngiltereye asker indirmeleri ihtimaline gelince, bu gayrivariddir. Vakıâ bundan iki sene evvel Sovyetler, Kiyef civarında bütün bir livayı silâh ve mühimmatlarile tayyarelerden paraşütlerle indirmişlerse de bu kıtaat toplanıp mücadeleye hazır olabilecek bir vaziyete gelmek için aradan bir çok saatler geçmiştir.

Askerî harekâtın inkişafı bekleniyor

Brüksel, 29 (a.a.) — Yakında askerî harekâtın inkişaf edeceği Berlinden bildirilmektedir. Bu hususta ittihaz edilen kararları ancak Hitler ve askerî şefler bilmektedir.

İyi haber alan mahfillerde söylendiğine göre, askerî harekât İngiltereye karşı yapılacaktır.

Şimal denizinde tahşidat

Londra, 29 (a.a.) — «Paris radyosu» Almanların şimal denizi sahilinde Bremen ile Hamburg arasında tahşidat yaptıklarına dair Parise gelen haberler teeyyüd etmektedir.

Fransada terhis edilecek askerler

Paris, 29 (a.a.) — Başvekil Daladye, 1890 tevellüdlü efraddan maada dört çocuk sahibi babaların da sınıfları ne olursa olsun terhis edilmelerine karar vermiştir.

Hindistandan gelen kuvvetler

Londra, 29 (a.a.) — Resmen bildirildiğine göre Hindistandan hareket etmiş olan bütün kıtaat, kat'iyen zayiata uğramaksızın yerlerine vâsıl olmuşlardır.

Cephede hava vaziyeti

Paris, 29 (a.a.) — Havas ajansının askerî vaziyet hakkındaki yarıresmî tebliği:

Hava günden güne daha fenalaşmaktadır. Vosges ve Sar'da kar yağıyor. Yükselmesi durmuş olan nehirler ve bilhassa Rhin nehri tekrar yükselmeğe başlamıştır. Hava vaziyeti dün gündüz ve gece yalnız mevzii harekâtını felce uğratmakla kalmamıştır. Almanların büyük bir harekete geçmesini de aşağı yukarı ihtimal haricine çıkarmaktadır.

Üç misli faik tayyare kuvveti

Paris, 29 (a.a.) — Birkaç ay sonra Fransa ve İngilterenin müşterek hava kuvvetleri Alman tayyareleri adedinin üç mislini bulacaktır.

Londraya giden ilk yaralı kafilesi

Londra, 29 (a.a.) — Cepheden gelen ilk iki hasta treni dün gece Londra civarında küçük bir istasyona muvasalat etmiştir. Hastalar ve yaralılar civarda bulunan bir hastaneye nakledilmişlerdir. Yirmişer vagondan mürekkeb olan bu trenlerin gelişile ancak birkaç kişi alâkadar olmuştur.

Fransız tebliği

Paris, 29 (a.a.) — 29 teşrinievvel sabah tebliği:

Gece cephede faaliyet cüz'î olmuştur.

Hava muharebesi

İskoçya üzerinde bir Alman tayyaresi nasıl düşürüldü?

Londra 29 (a.a.) — İskoçya'dan gelen malûmata göre hava tehlikesi işareti verildiği zaman halk mahzenlere girmekten ise hava muharebelerini seyretmeği tercih etmektedir.

Dün Umbie ahalisinden 600 kişi feci bir hava muharebesine şahid olmuştur. İngiliz tayyareleri ellerinden kurtulmak istiyen bir Alman tayyaresini kovalamakta idiler. Alman tayyaresi kurtulmak ümidile havada tehlikeli cambazlıklar yapmakta ve onun bu hareketleri her defasında İngiliz tayyareleri tarafından tekrar edilmekte idi. Alman tayyaresi taklak atmakta, bir kanadı üzerinde anî virajlar yapmakta ve arasıra baş döndürücü bir sür'atle inmekte idi. Tayyare nihayet başaşağı seri bir iniş yapmış ve toprağa çarpmış, tekrar havalanmak ümidile pek arızalı olan arazide bir müddet tekerlekleri üzerinde ilerlemeğe teşebbüs etmiş, fakat bir taş yığınına çarparak bir tepenin yamacında parçalanmıştır.

Amerikada verilen kararın akisleri

Paris 29 (a.a.) — İngiltere ve Fransada ve hatta bitaraf memleketlerde ambargonun kaldırılması kanununun Amerika âyan meclisince kabul edileceğinden hiç kimse şüphe etmiyordu. Amerikanın, müdafaa etmekte olduğu hürriyete riayet edilmesi davasına gösteregeldiği manevî müzaherete bu kere maddî müzahereti de inzimam etmiştir.

Petit Parisien gazetesi, Pittmann kanununun kabul edilmesinin dehşetli bir akis yapacağını kaydediyor ve diyor ki:

«İngiltere ve Fransa ambargonun kaldırılmasını kendilerine Amerika endüstrisinin bitmez tükenmez kaynaklarının açılması yolundaki kat'î karar hususunda mutlak bir vaid olarak karşılarlar. Bitaraf memleketlerde manevî teraziyi müttefiklerin haklı davası tarafına eğmiştir. Ambargonun kaldırılması Almanyada Fransız - İngiliz - Türk muahedesinin akdinden de daha acı bir tesir yapmıştır. Harbin başındanberi vuku bulan siyasî hâdiselerin en mühimmidir. Bir meydan muharebesinin kazanılmasına muadildir. Müttefiklerin davasına fevkalâde yarayacaktır.

Alman faaliyeti

Ruzvelt'in tekrar intihab edilmemesi için propaganda yapılıyor

Alman cephesi 29 (a.a.) — Havas ajansından:

Berlinden haber alındığına göre Alman Propaganda nezaretinin gizli servislerinde «Ruzvelt'e karşı» namile bir sermaye ihdas edilmiştir. Bu sermaye, Ruzvelt'in yeniden Reisicumhur intihab edilmesine karşı açılacak mücadeleye tahsis edilecek ve bu maksadla Amerikan gazetelerine paraca yardım olunacak ve Ruzvelt'in bütün rakiblerine muavenet yapılacaktır.

Hitler'in Mussolini ile telefonla uzun uzadıya görüşmüş olduğuna dair bir şayia deveran etmektedir.

Mussolini'nin İngiltereye karşı icrası mutasavver büyük taarruzun muvaffakiyet kazanması ihtimalleri hakkında şüphe ve tereddüd izhar etmiş olduğu söylenmektedir.

Rumanya Kralı, Ankara elçisini kabul etti

Bükreş, 29 (a.a.) — Rumanyanın Ankara büyükelçisi Staoika dün buraya gelmiş ve derhal Kral tarafından kabul edilmiştir.

***

Bükreş, 29 (a.a.) — Rumanya ve Yugoslavya başvekilleri arasında hudud üzerinde bir mülâkat vukubulduğuna dair yabancı memleketlerde çıkan haberleri Rumanya ajansı kat'î olarak tekzib etmektedir.

Sovyetler, Alman hududunda tahkimat yapıyorlar

Cernauti 29 (a.a.) — Sovyet istihkâm kıt'alarının Polonyada yeni Alman-Sovyet hududu uzunluğunda tahkimat yapmağa devam ettiklerine dair verilen haberler emin bir membadan teyid edilmektedir. Ayni membadan öğrenildiğine göre son zamanlarda şarkî Galiçyada Kolombiya'nın arkasında Snatyn istikametinde mühim miktarda Sovyet kıt'aları tahşid edilmektedir.

Lehistanda tatbik edilecek müsadere kanunu

Londra, 29 (a.a.) — Alman radyosunun bildirdiğine göre Alman yüksek kumanda heyeti, işgal edilen Polonya arazisinde tatbik edilecek müsadere usulleri hakkında bir kararname neşretmiştir. Bu hususta fazla tafsilât alınamamıştır.

İKTİBASLAR

Türk Ordusu

Türkiye ile yeni misakın imzalanması İngilterede herkes tarafından ve bilhassa Türkler hakkında ötedenberi derin hürmet ve muhabbet besleyen İngiliz millî müdafaa servisleri tarafından memnuniyetle karşılanmıştır. Türkler hakkındaki bu samimî duygular ötedenberi o kadar büyüktü ki, bunu Umumî Harb bile hiçbir suretle değiştirmemişti.

Kemal Atatürk bütün İngiliz askerlerinin hayranlığını celbetmiştir. Bu büyük adamın harbden sonra devlet şefi olarak göstermiş olduğu faaliyet İngilizler tarafından gayet büyük bir alâka ile takib edilmiştir. Atatürk, eğer vazifesi icabı, İngiliz ordusuna karşı harbetmeğe mecbur kalmasaydı, öyle zannolunurdu ki, İngiliz ordusile birlikte memnuniyetle harbederdi.

İngiliz ordusunun hürmet ettiği yalnız Atatürk değildir. Türk askeri de kahraman ve temiz bir muharib olarak daima İngilizlerin takdir ve hayranlığını kazanmıştır.

Kemal Atatürkün müreffeh ve müstakil yeni bir Türkiye tesisi için iktısadî ve siyasî sahada yapmış olduğu muazzam eserleri her İngiliz bilir. Umumî Harbdeki ordularının dağılmış bakayasile Türkiyeyi halâs etmiş olması akıllara hayret veren bir muvaffakiyet eseridir. Atatürk, düşmanı mağlûb ettikten sonra Türk ordusunu asrileştirmiş ve Türkiyede herşey gibi, ordu da bütün manasile tensik edilmiştir.

Şimdiki Türk ordusu okumak yazmaktan mahrum ve cahil muharib adamlardan müteşekkil değildir. Ordudaki maarif seviyesi, milletin diğer kısımlarındaki irfan seviyesine yükselmiştir.

Modern ordunun manası şudur: Ordunun mükemmeliyeti yalnız şecaate değil ayni zamanda bütün sınıfların zekâ ve iptidaî teşebbüs kudretine dayanmalıdır.

General Weygand ve General Wavell son defaki Ankara ziyaretlerinde, evvelce başlanmış olan askerî görüşmelere devam etmişlerdir. Tahmin edildiğine göre bu müzakereler Türkiyenin muazzam askerî kuvvetinin bazı ahvalde müttefiklerin davasına hizmet için yapacağı yardımı tasrih ve tayine müncer olmuştur.

Türkiye; Çanakkale ve İstanbul Boğazlarını elinde bulundurmakla bütün dünyanın başlıca sevkulceyş anahtarlarından birini kontrol etmektedir. Şimdi bu murakabeyi müttefiklerin nef'ine kullanmağa hazırlanmış olmakla birinci derecede mühim bir kuvvet amili olacaktır.

Ankara paktının imzası tabiî olarak Almanyada memnuniyetle karşılanmıştır. Hitler Almanyayı eski mevkiine getirmek için girişmiş olduğu işte Kemal Atatürkü kendisine örnek tutmamış olmasından bir gün teessüf edecektir. Eğer Hitler, böyle hareket etseydi, ihtimal bundan sonraki nesil tarafından millî halâskâr ve kahraman olarak telâkki edilecekti.

Gerek Hitler, gerek Atatürk hemen ayni işle karşılaşmışlardır. Lâkin Kemal Atatürk hangi hadde kadar gideceğini evvelden takdir etmişti. Memleketinin istikbalini, yalnız kendi yağile kavrulmak işine bağlamamıştı. Atatürk, eski düşmanlarile anlaşmağı da hesaba katmış ve hakikî bir realist olduğunu ispat etmiştir.

Diğer taraftan Hitler, nerede duracağını takdir etmiş olsaydı daha birçok muvaffakiyet kazanmış olurdu ve bugünkü felâketle karşılaşmamış bulunur ve medenî âlemin husumeti yerine hayranlığını da kazanırdı.

Kemal Atatürkün meziyetlerinden biri de iş arkadaşlarını intihabda gösterdiği isabettir. Atatürkün halefi İsmet İnönü büyük itimad ve hayranlık kazanmıştır. Hitler ise maiyetini intihabda da bariz bir tezad göstermiştir.

Daily Herald'dan

Finlandiyanın zengin madenleri

Amsterdam, 29 (a.a.) — Finlandiyanın zengin madenleri matbuatın şiddetli alâkasını celbetmektedir. Gazeteler Finlandiyanın Avrupanın en zengin bakır madenlerine sahib olduğunu iddia etmekte ve bu memlekette yüzde 4 nispetinde 20 milyon ton maden bulunduğunu ilâve eylemektedirler.

Gazeteler, harb endüstrisi için elzem olan nikelin de Finlandiyada mevcud olduğunu kaydetmektedirler.

Habsburg hanedanının faaliyeti

Londra 29 (a.a.) — Sunday Dispatch'ın öğrendiğine nazaran merkezî Avrupada kralcılar Londra ve Pariste büyük bir faaliyet gösteriyorlar.

Habsburglar, açıkça çalışmakta ise de Alman hanedanı mensubları olan Hohenzollern'ler aile efradının birçoğu Almanyada bulunduğundan, gizlice hareket ediyorlar.

HAKİKAT OLAN HAYAL

Ankara - Erzurum

Yazan: *ABIDIN DAVER*

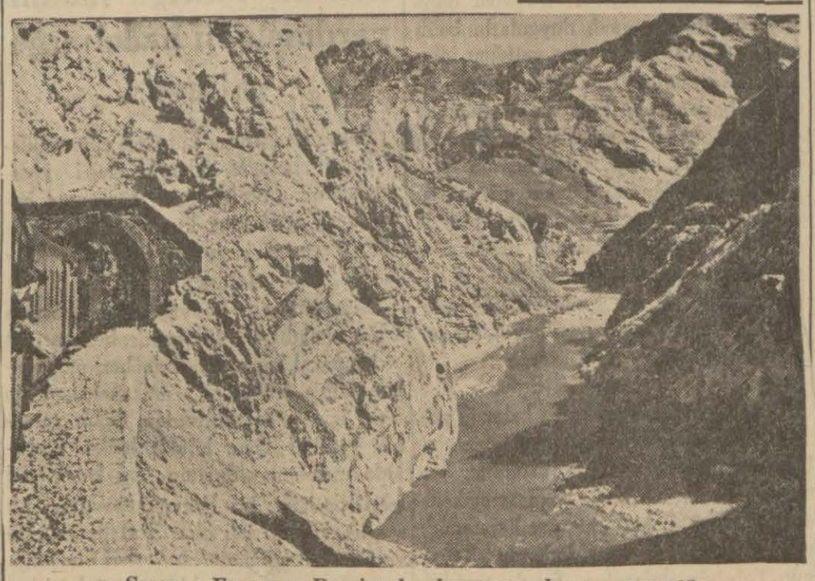

Sıvas - Erzurum Demiryolu, kuş uçup kervan geçmez sanılan dağlar arasından geçiyor

Cumhuriyet rejiminin en büyük eseri, muhakkak ki demiryollarıdır. Çünkü, Türk yurdu, çelik ağlarla örülünceye kadar, tam bir bütünlük arzetmiyordu. Memleket bir deniz; Erzurum, Erzincan, Diyarbakır, ilâ bu okyanusun ortasında biribirinden uzak birer ada vaziyetindeydiler. Edirne ile Erzurum ve İstanbulla Diyarbakır arasında, Edirne ile Londra, İstanbulla Paris arasındaki kadar bile bir irtibat ve muvasala yoktu. Çünkü İstanbuldan kalkan bir adam üç günde Parise, üç buçuk günde Londraya giderken Erzurum ve Diyarbakıra 45 günde gidilirdi. Medenî dünyada, kıt'alar arasındaki muvasala günlere ve saatlere inhisar etmişken Türk vatanının parçaları arasında gidip gelme, hâlâ haftalar, hatta aylarla ölçülüyordu. Kışın şark vilâyetlerile garb şehirleri arasında gidip gelme değil, mektublaşma ve telgraflaşma bile kesilir ve karların lûtfuna bağlı kalırdı.

Yurddaşlar, memleketi ancak coğrafya kitabları ve haritalar üzerinde tanırlardı. İzmir, Erzurumu, Diyarbakır Ankarayı yalnız ismen bilirdi. Bütün bu şehirler, vilâyetler sanki bir vatanın merkezleri, parçaları değil; Okyanusyanın adaları gibi biribirinden uzak, biribirine yabancı idiler.

Harb olduğu zaman, orduların birbirine yardımı için aylar değil mevsimler isterdi, şark garba yardım edinciye kadar, Balkan Harbinde olduğu gibi, harb biterdi. Sulh zamanında, bir tarafta kıtlık olsa, bolluk içinde yaşayan yerlerden yardım gelinciye kadar, insanlar ölürdü.

Memleket coğrafî ve siyasî bakımdan bir birlik arzettiği halde, sırf yolsuzluk yüzünden, bir müstemleke hayatı yaşıyan yerler vardı. Avrupa memleketlerinde, nasıl müstemlekelere giden memur ve askerlere ayrı muamele edilir, maaş ve kıdem zamları verilirse bizde de buna benzer bir şark hizmeti teessüs etmişti. Aradaki irtibat ve muvasala noksanlığı, garbdaki medenî hayatın şarka doğru yayılmasına mâni olduğu için, şarka gönderilmek adeta sürülmekle müsavi idi.

Demiryolu 45 günlük mesafeyi 45 saate indirinciye kadar, şarkta vaziyet ve hayat, Cumhuriyetin ilânından evvelkine nazaran, pek az değişmiştir. Şark ilerileyememişse, medeniyetten mahrum kalmışsa, köyler, kasabalar, hatta şehirler, birer harabe olmakta devam etmişse, bunların hepsinin sebebi demiryolu olmayışı idi. Kuş uçmaz, kervan geçmez dağlar, yalnız ayni yurdun parçalarını biribirinden ayırmakla kalmıyor, memleketin garbından şarkına doğru gelmeğe çalışan medeniyet ve terakki hamlesini de kesiyordu; tıpkı kayalık bir sahilin, coşup gelen med dalgasını durduruşu gibi.

Şimdi vaziyet birdenbire değişmiştir. Türk azmi, Türk fenni, kuş uçmaz, kervan geçmez dağları aşmış, bu sarp ve merhametsiz tabiati yenmiş, Anadolunun şarkını garba, şimale, cenuba bağlamıştır.

Cumhuriyet rejimi, artık, Türk yurdunda tam bir bütünlük tesis etmiş, Büyük Millî Şef İsmet İnönünün «yurdu çelik ağlarla biribirine bağlamak» siyaseti, tam bir zafer kazanmıştır. Şimdiye kadar Cumhuriyet ve inkılâbdan istifadeleri pek mahdud kalmış olan memleket parçaları, bundan sonra bu nimetlerden bol bol istifade edeceklerdir. Lokomotifin tiz düdüğü uyuyan yerleri uyandıracak, trenler, buralara, sel gibi medeniyet akıtacaktır.

***

Demiryolları siyasetini tahakkuk ettirmek yolunda, Türkün nasıl yaman bir hamle yaptığını bütün azametile anlayabilmek için, mutlaka, Sivas - Çetinkaya - Erzincan - Erzurum hattını görmek lâzımdır.

Bu demiryolunun mühim bir kısmı, dünyanın yaradılışındanberi, hiç insan ayağı basmamış yerlerden geçmiştir. Atina boğazı denilen yer o kadar sarp, o kadar kayalıktır ki buralarda insan değil, yaban keçileri bile dolaşamaz. Göklere doğru şahlanan bu kayalık dağların şahikalarında, asırlarca ve asırlarca ancak ve yalnız kartallar dolaşırken nihayet Türkün iradesi ve Türkün fenni, nehirlerin köpüklü sularına, bir kale duvarı gibi dimdik inen bu yalçın yamaçlara kilometrelerce demiryolu döşemiştir. Atma boğazında, kilometrelerce demiryolu döşeyecek değil, bir kedi geçebilecek kadar dahi, tek metre tabiî düzlük yoktur. Burada, her metre için kayalar devrilerek yarmalar yapılmış, dağlar delinerek tüneller açılmış, taşlar yuvarlanmasın ve topraklar kaymasın diye duvarlar örülmüş, nehirler geçilsin diye demir veya beton köprüler kurulmuş, suların kenarına ray döşeyebilmek için viyadükler inşa edilmiştir. Hayatımda, gördüğüm demiryollarının hiçbiri, bu kadar geçid vermez, bu kadar sarp ve yalçın, bu kadar insan sevmez araziden geçirilmemiştir. 690 kilometre tutan Sivas - Erzurum hattında, çoğu Atma boğazı kısmında olmak üzere, 132 tünel vardır. Malatya iltisak hattile beraber tünellerin sayısı 153 tanedir. Bu 153 tünelin uzunluklarını cemederseniz 31,949 metreye varır; yani 32 kilometre. Yeni yapılan 3189 kilometre uzunluğundaki demiryollarımızın üzerinde 77,100 metre imtidadında 370 tünel olduğuna göre, öteki yollara 45 kilometre tulünde tünel kalıyor; yani 690 kilometre üzerinde 32 kilometrelik 153 tünele mukabil, 2499 kilometrelik hat üzerinde 45 kilometre uzunluğunda 223 tünel, yalnız bu 32 ve 45 rakamları, Sivas - Erzurum hattının nasıl dağlık araziden geçtiğini ve ne kadar çok tünel açıldığını ispata kifayet eder.

Bütün yukarıki tasvir ve izahlara, tafsil ve rakamlara rağmen, nasıl büyük ve ne kadar azametli bir eser vücude getirildiğini size anlatamadığıma eminim. Çünkü bir müddet evvel buralarını görenler, bana anlattıkları zaman, işin ne kadar muazzam ve heybetli olduğunu hayalim asla kavrayamamıştı. Âdem babamızdanberi hiç kimsenin geçemediği bu korkunç dağları ve yalçın kayaları mağlûb ederek yapılan demiryolunu gördükten sonradır ki eserin azametini anladım. Fakat çok daha iyi anladığım bir şey var: O da Türkün irade kuvveti, fennî kudreti ve başarmak azmidir. Bu kayaları yaran, yılmaz Türkün yapamıyacağı hiçbir şey yoktur. Elverir ki ulu milletin başında büyük İsmet İnönü gibi, çelik iradeli şefler bulunsun. Her Türk yurddaşı, geçtiği demiryollarının her kilometresinde, Millî Sefin manevî huzurunda, şükran ve minnetle eğilmelidir. Çünkü «yurdu çelik ağlarla öreceğiz» diyen ve dediğini de yapan odur.

Erzurum demiryolu, Büyük Şefin, millete, bu seneki Cumhuriyet bayramı hediyesidir.

Teşekkür ederiz.

ABIDIN DAVER

Amerikan vapuru serbest bırakıldı

Moskova 29 (a.a.) — Tass ajansının Murmansk'tan öğrendiğine göre, City Of Flint vapuru makinelerini tamir ettikten sonra 28 ilkteşrin akşamı limandan hareket etmiştir.

Belgrad'da hâdiseler

Belgrad 29 (a.a.) — Zagreb Üniversitesinde komünist talebenin sebebiyet verdiği kargaşalıklar hakkında tefsirlerde bulunan «Katolik gazetesi» son zamanlarda Fransada yapıldığı gibi Hırvatistanda da komünistlerin faaliyette bulunmalarına mâni olunmasını istemiştir.

Rumanya Dahiliye müsteşarı

Bükreş 29 (a.a.) — Dahiliye müsteşarı Baran istifa etmiştir.

HEM NALINA HEM MIHINA

Birkaç beliğ rakam

Millî bayramlarda millî işlerimizden bahsetmek, onları tebarüz ettirmek millî bir vazifedir. Bugün gene, gözlerimle gördükten sonra, kıymet ve ehemmiyetini çok daha iyi anladığım ve bahsine doyamadığım Sıvas - Erzurum demiryolunu mevzu ittihaz etmek istiyorum.

Erzurumdan dönüşte yazdığım yazılarda, bu demiryolunu dilimin döndüğü kadar anlatmağa çalışmıştım. Bugün, rakamların belâgatine dayanmak istiyorum. Nafıa Vekâleti Demiryolu İnşaat dairesi reisi iken hattı Erzuruma getirdikten sonra Urfa meb'usluğuna seçilen muhterem Bay Razi Soyer, yolun açılma töreninde güzel bir nutuk söyledi. Bu mühendis nutku, edebiyat bakımından ziyade, rakamları itibarile güzeldi. Bu rakamlardan en mühimlerini, lûtfen, okuyunuz:

Demiryolu, Ankara - Erzurum yolu, bugün, 46 saate, İstanbul - Erzurum yolunu da 60 saate indirmiştir; fakat kısa bir müddet sonra hattın takviyesi bitince, bu zamanlar 30 ve 45 saate inecektir. At sırtından ve yaylı şiltesinden kurtulup yataklı ve yemekli vagonlarla seyahat edeceğinizi de unutmayın.

İstanbul - Erzurum hattı 1726 kilometredir. Bu hatta, icabında, iki istikamete, günde, 5000 - 10,000 ton eşya nakledilebilecektir. Böyle uzun yollarda bir araba, ancak 500 kilo yük taşıyabilir. 10,000 arabanın, kışın değil, yalnız yazın, bir ayda Erzurumdan Ankaraya nakledebileceği eşyayı, her mevsimde, yalnız bir günde taşımak kabildir. Büyük bir kamyon 5 ton yük alır. 1000 kamyonun on beş günde kırıla döküle götürebileceğini trenler gene bir günde nakledecektir.

Sıvas - Erzurum hattı, 548 kilometredir ve bunu cenub demiryollarımıza bağlayan Malatya iltisak şubesi de 140 kilometredir; hepsi 688 kilometre tutar. İlk işe başlandıktan sonra 6 senede ikmal edilen bu hat, bazı seneler 12 milyon liralık inşaat yapılmak suretile 72 milyon liraya çıkmıştır. Hattın mühim bir kısmı son derece sarp araziden geçmektedir. 30 ilâ 120 metre uzunluğunda köprüler, viyadüklerle 153 tünelin mevcudiyeti, yolun nasıl aşılmaz dağlardan geçtiğini anlatmağa kâfidir. Buna rağmen, hattın beher kilometresi, muharrik ve müteharrik edevat dahil olmak üzere, 103,000 liraya çıkmıştır ki mutedil bir masraftır. Yol üstünde, yarısı kaya olmak üzere 16 milyon 700 bin metremikâbı toprak tesviyesi, 1 milyon 316 bin metremikâbı kârgir inşaat, 856 bin metremikâbı kuru taşla tahkimat, 2,716 tane kârgir ve betonarme köprü, 33 tane büyük demir köprü, ve 16 milyon liraya mal olan 32 kilometre tulünde tünel yapılmıştır. Bütün bu işler için 17 milyon 700 bin amele ve işçi gündeliği verilmiştir. Böylece, bu hat için, bütün Türk milleti bütün nüfusile çalışmış, demek yanlış olmaz.

Hat için 155,000 ton çimento ve 186,000 ton ray, travers ve saire kullanılmıştır ki bu da 17,000 vagonluk yük demektir.

Sıvas - Erzurum demiryolu yüzde yüz Türktür. Çünkü bütün mühendisleri, ustabaşıları, işçileri ve amelesi Türktür.

Bir iki rakam daha: Cumhuriyet rejimi 16 senede 3191 kilometrelik ray döşemiştir. İstanbul - Paris arasında ise 3037 kilometrelik demiryolu vardır. Demek ki 16 senede İstanbul - Paris demiryolundan 154 kilometre fazla demiryolu yapmışız, Boğaziçi kıyılarını Manş sahillerine bağlıyan demiryolu kadar yol yapmamız için, daha 150 kilometreye ihtiyacımız vardır. Bu da, Cumhuriyetin 17 nci yılında tahakkuk edecektir.

Demiryolu faaliyetimiz bitmemiştir. Diyarbakırdan İran ve Irak hududları - na doğru yolumuza devam ediyoruz. Yalnız Türkiyenin dört köşesini biribirine değil, komşularımızı da Türk yurduna bağlıyacağız. Birkaç rakam da muhterem Nafıa Vekili General Ali Fuad Cebesoyun nutkundan alıyorum:

Diyarbakırdan Irak ve İran hududlarına kadar iki demiryolu yapılmaktadır. Bu hatlar Diyarbakırdan 173 kilometre mesafede Reşan mevkiine kadar müşterektir. Diyarbakır - İran hududu hattı, feribotla geçilecek olan Van gölü haric, 376 kilometredir. Diyarbakır - Irak hududu hattı 324 kilometredir. Şimdiye kadar, bu hatların Diyarbakır - Reşan kısmında 35 kilometrelik ray döşenmiştir. Cumhuriyetin 17 nci yılında 159 kilometrelik yolun ikmaline azmedilmiştir.

Bu rakamlar, o kadar beliğdir ki fazla söze lüzum görmüyorum. Mutlaka birşey söylemek lâzımsa derim ki rejimin bu umran ve refah yolu karşısında iftihar ve şükran duygularımız en az, eserin kendisi kadar büyük olmalıdır.

Küçük hikâye

Suadin elleri

Baki Süha

O sabah Gureba hastanesinin önü görülmemiş şekilde kalabalıktı. Tek atlı faytonun durmadan koltukları paket yüklü ziyaretçileri taşıyordu. Demir parmaklıklı kapının geniş halkalarına kollarını geçirip asılı duran mahzun çocuklar, siyah çarşaflı kadınlar ve genc kızlar kapının açılmasını bekliyorlardı. Renk renk çiçeklerle ve çimen tarhlarile geniş bir park haline getirilmis olan bahçenin, çakıl taşlarla döşeli yollarından telâşlı telâşlı geçip giden kar gibi beyaz elbiseli ve kırmızı yüzlü hemşireler, insanda sevimli bir illetle bu hastaneye düşmek arzusunu uyandırıyordu. Evet hasta olmak... Bembeyaz yatakların içine gömülüp, şu kasvetli sonbahar gününde derin düşüncelere dalmak... Şehirdeki bitmez, tükenmez otomobil, tramvay, fabrika ve insan gürültülerinin uzağında, şefkatli hemşirelerin insana hakiki bir ana veya bir kardeş gibi uzattıkları serin ellerini yanan alınlarda hissetmek... Kapının dışından hastanenin bahçesini ve medhalini seyredenlerin duyduğu en kuvvetli arzu bu idi. Uzun servi ağaçlarının üzerinde titreyip duran cılız sonbahar güneşi, harab kaldırımlarda sürünen solgun yapraklar ve bütün bir hazin kışın yaklaştığını haber veren ince bir rüzgâr, kapıda bekleyenlerin hepsinde tatlı bir nezle veyahud grip uygusuna dalmak isteğini yaşatıyordu.

Nihayet demir kapılar ardına kadar açıldı. Bir saattenberi kapının önünde bekleyen yüze yakın ziyaretçi, uykulu ve mahzun nazarlarla çakıl taşlı yoldan yürüyüp geçtiler. Önde çocuklar, arkada genc kızlar, en sonda da ihtiyar kadınlar vardı.

Ben de bu ümidsiz kafilenin en son mangasında kuzenimin omzuna dayana dayana ilerliyordum. Önümüzde çıkılması icab eden kırk basamak mermer bir merdiven vardı. Koyu yeşil sarmaşıkların geniş bir kostüm gibi sardığı beyaz taşlar, bahçenin tam ortasındaki berrak havuz ve kameryalar. Bir aralık kuzenime sordum:

— Burası hastane mi Allah aşkına?

— Tabii!

— Bu ne kadar güzel bahçe böyle...

— Çok mu beğendin?

— Çok demek var mı... Cennet bahçesi gibi bir şey. Yalnız melekler yok!

— Nasıl yok. Beyaz elbiseli hastabakıcılar, hemşireler, akşam üzeri kameriyelerin etrafında dolaştıkları zaman... havuzlar... çiçekler...

***

Kuzenimin delâletile yattığım bu hastanede fazlasile üşüttüğüm ciğerlerimi beş gün zarfında iyi etmişlerdi. Artık tatlı ve zararsız hastalığımın kendine göre sevimli bir nekahat devresi başlamıştı. Sabahları güneşlemek üzere, etrafı kameriyeli havuzun kenarında tüy kadar hafif hissettiğim vücudümü sonsuz bir huzur içinde dolaştırıyordum. Bir kaç gün evvel tam bir iştiha ile okumağa başladığım güzel bir romanı yarıda bıraktım. Çünkü on beş gün emsalsiz bir zevk ve hayranlık içinde yattığım bu hastaneden anneme uzun mektublar yazmağa başlamıştım. Bu mektubların ekserisini bir kardeş gibi sevdiğim hastabakıcı Suadle birlikte yazıyorduk. Hatta cümlelerin yüzde seksenini o vücude getiriyordu. Üç dört gün içinde bütün hayatımı anlayan bu kadına en gizli derdlerimi anlatmıştım. Zaten günlerden beri bir dost bulup konuşmak, ondan uzun teselliler istemek ve garib maceralarımın bir muhasebesini yapmak istiyordum. Suad içinde birike birike durgun büyük bir göl halini alan bu hayatın sularında masum bir melek tavrile yüzmeğe başlamıştı.

Büyük bir fedakârlık ve cesaretle üzerime açtığı sevgi ve şefkat kanadlarını okşamak için kendimi devamlı ve sıkı bir imtihandan geçiriyordum.

Tek olarak yattığım odada, sokağın ve şehrin nefret veren manzarasını düşünerek irkildiğim saatlerde, çoktanberi duymacam tatlı nasihat ve insanî sözlerle beni daima iyiye, güzele ve doğruya götüren bu emsalsiz kadına, sevgiden daha büyük ve daha manalı duygularla bağlı bulunuyordum. Hastaneye yattığım günderberi kendimde garib bir hal müşahede etmeğe başlamıştım. Eskiden sabahları uyandığım zaman yorganı üzerimden atılmı bulduğum halde, şimdi sımsıkı sarılı uyanıyordum. Bu hal, bir kaç gün böylecedevam etti. Geceleri uykumun en derin noktasına vardığım bir saatte sevgili hastabakıcı sessizce odama gelip, haberim olmadan beni sıkı sıkı örtüyordu. Merakımı izale etmek için vaziyeti kendisine sorduğum vakit, gülerek ve sadece :

— Ben örtmüyorum! diyordu.

Bir gün tamamen uykusuz kalmağı göze alarak, geceleri beni habersiz örten gizli eli yakalamak arzusuna kapıldım. Ve tanyeri ağarıncaya kadar kapının açılmasını bekledim. Fakat o gece ne kapı açıldı ve ne de üstümü örten bulundu. Ertesi gün bahçede dolaşırken Suade tesadüf ettim. Ve tekrar merakla sordum:

— Bu gece beni neden örtmediniz?

— Ne münasebet!

— Canım niçin saklıyorsunuz? Her gece beni örten siz değil misiniz?

— Size yalan söylemeğe mecbur değilim her halde...

— Öyle ise kim örtüyor?

— Nöbetçi hemşireler...

— Siz dün nöbetçi değil miydiniz?

— Hayır, dün ben mezundum.

— Onun için beni örten olmadı.

— Eskiden ben örtmüyordum ki...

— Sizi yakalarsam tertib ettiğim bir cezanız var.

— Nedir o ceza?

— Ellerinizden öpeceğim!

— .....

***

Bu görüşmeden sonra üç gün üstüste uykusuz kalarak Suadin gelip beni örtmesini bekledim. Fakat, garibdir, odamın kapısını gene kimsecikler açmadı.

Geceleri beklemekten uykusuz kaldığım için gündüzleri uyuyordum. Bir öğle üzeri yarı uyku halinde iken kapımın yavaşça aralandığını duydum. Her zamanki gibi, yalandan üzerimdeki yorganı fırlatmıştım. Meçhul bir elin bana doğru yaklaştığını hissederek gözlerimi açtım.

Suadin beyaz elleri yorganımı topluyordu Bir aralık:

— Yakaladım! diye bağırdım.

Genc kadının pembe yüzü bir anda kül gibi olmuştu. Yataktan doğrularak:

— Ellerinizi veriniz muhakkak öpeceğim! diye mırıldandım. O, hem kapıya doğru koşuyor ve hem de:

— Ne münasebet, cezamı geceleri yakaladığınız zaman tatbik edecektiniz! diyordu

Baki SUHA

ÖLÜM

Kabataş Ömeravni camii imamı Hafız Ali müptelâ olduğu hastalıktan kurtulamıyarak dün sabaha karşı gözlerini ebedî hayata kapamıştır. Cenazesi bugün öğle namazını müteakib mezkûr camiden kaldırılarak Ortaköy mezarlığına defnedilecektir. Mevlâ rahmet eyliye.

***

Birinci Ferik merhum Hakkı Paşa oğlu piyade binbaşılığından emekli sabık İstanbul İskân müdürü Bay Tahsin Gündüzün uzun müddettenberi duçar olduğu hastalıktan kurtulamayıp vefat ettiğini teessürle haber aldık. Cenazesi bugünkü pazartesi günü Yerebatan sarayından saat 10 da kaldırılarak Üsküdar Valide camiinde namazı kılınıp Karacaahmeddeki aile mezarlığına defnedilecektir.

Kiraya verilen kilise!

Mütevelli heyeti inkâr etmiyor

Ermeni Patriği, halkın yardımile işi halletmeğe çalışıyor

Kumkapı Ermeni kiliseleri mütevellileri heyet halinde idarehanemizi ziyaret ederek, Patrikhanenin karşısında bulunan ve ayda otuz lira ücretle bir Yahudi tüccarına kiraya verilen kilise hakkında izahat vermişlerdir.

Mütevelliler, kiraya verilen binanın kilise olmadığını, 40 senedenberi metruk olduğunu, Umumî Harbdenberi muhacirlere tahsis edildiğini, mukavelenamenin feshi için halk tarafından hiçbir teşebbüs yapılmadığını, bilâkis halkın fevkalâde memnun olduğunu ve kendilerini tebrik ettiğini, bir Ermeni tüccarının bir senelik kira bedeli olan 360 lirayı tediye etmek istediğinden haberleri olmadığını ve bu zatı tanımadıklarını söylemişlerdir.

Halbuki, bizim yaptığımız tahkikata göre vaziyet şudur:

Bir Yahudi tüccarına kiraya verilen kilise alelâde bir bina olmayıp, Patrikhane kilisesine taş duvarla bağlı tarihî kıymeti haiz bir kilisedir. Kilisenin 40 senedenberi metruk ve istimal edilemez bir halde bulunmadığı, Harbi Umumiden sonra diğer birçok kiliseler gibi, muhacirlerin ikametine tahsis edilmiş olmasile sabittir.

Kilisenin kiraya verilmesinden muğber olan halk, hem Patrik nezdinde teşebbüslerde bulunmuş, hem de İstanbul Vilâyetine istida ile müracaat ederek mukavelenin feshini istemiştir. İstanbul Vilâyetine verilen istida derhal muameleye konmuş ve aidiyeti cihetile Belediyeye havale edilmiştir. Müsted'ilere Belediyeler nizamnamesi mucibince ibadethanelerin ticarethane haline getirilemiyeceği beyan edilmiştir.

Mukavelenin feshini temin için bir senelik kira bedelini defaten vermek istiyen Ermeni tüccarına gelince, bu zatın Galatada, Mahmudiye caddesinde, mağazası bulunan tanınmış tüccarlardan Mığırdıç Beyazcıyan olduğu anlaşılmıştır.

Ermeni Patriği Piskoposu Naroyan, bu hususta kendisinden malûmat rica eden bir arkadaşımıza şunları söylemiştir:

Patriğin beyanatı

«— Mütevelli heyetinin bu kararından resmen malûmatımız yoktu. Hâdiseyi gazetelerden öğrendik ve kendilerini davetle izahat istedik. 60 parça akaretleri olduğunu, fakat senelerdenberi vergi veremedikleri için akarete haciz konmuş bulunduğunu, bütçedeki açığı kapatmak için kiliseyi kiraya vermekten başka çareleri kalmadığını söylediler. Buna mâni olduğumuz takdirde istifa edeceklerini ilâve ettiler.

Bilâhare mukavelenin imzalandığını haber aldık.

Bu hareketi kat'iyyen doğru bulmuyor, kiliseyi kiraya vermekten kurtaracak bir hal çaresi bulunacağını ümid ediyorum. Bir tüccarın bu maksad için 360 lira tahsis etmiş olması, meselenin hallini kolaylaştıracaktır.»

RAŞİD RIZA
E. SADİ TEK
TİYATROSU
Bu gece
Üsküdar Hâle sinemasında (Taş Parçası)
Ayrıca: Vodvil
Yarın gece: Kadıköy Hâlede
GAİB ARANIYOR

SİNEMA

Huysuzluğu ile şöhret bulan artist

Miryam Hopkins çıkarılan şayiaları tekzib ederken kocası ile iyi geçinmesini bunun aksine büyük bir delil addediyor

Holivud'dan yazılıyor:

Warner biraderler kumapnyası Miryam Hopkins ile Bette Davis'in başrollerini oynayacakları «İhtiyar kız» filmini çevirmek için hazırlıklara başladığı vakit buradaki bazı tecrübeli kimseler:

— Eyvah, dediler, bu eserin tamamlanamıyacağına biz şimdiden sened veririz. Çünkü Miryam Hopkins çok huysuz ve geçimsiz artisttir. Bette Davis ise müthiş mağrur ve mütehakkim bir tiptir. Daha ilk sahnede muhakkak ki saç saça, baş başa gelecekler!.

Bu düşünce sade sözde kalmadı, gazete sütunlarına da intikal etti. Miryam Hopkins gazeteleri okur okumaz:

— İftira, dedi, niçin bana bu türlü isnadlarda bulunuyorlar bilmem?. Fakat şom ağızlıların bu dedikoduları bana bir fikir ilham etti. Filmimiz için güzel bir reklâm olur..

Hemen kalkıp Bette Davis'in locasına gitti. Aksesuarcıyı çağırdı:

— Bize iki çift boks eldiveni getirin!

Emrini verdi. Fotoğrafçı iki kadın san'atkâr biribirlerine hamle ediyorlar - mış gibi resim aldı ve bu resimler birçok mecmualarda çıktı. Evet Miryam, işi alaya vurmuştu. Çok haklı olduğunu da zaman ispat etti. Çünkü filim gürültüsüz patırtısız bitti ve bugünlerde gösterilmeğe başlandı. Demek ki Miryam burada cidden yanlış anlaşılmış bir artisttir. Onun bazı filimlerde hilekâr ve kavgacı tiplerini temsil etmesi hakında bu hükmün verilmesinde amil olan esaslardan biridir belki.. Nitekim hâlâ bu dakikada o isnadların altında kalmaktan korkan

Miryam Hopkins «İhtiyar kız» filminde

Miryam Hopkins geçen gün bütün gazetecileri çağırarak şu beyanatta bulundu:

— Benim geçimsiz ve huysuz oldu - ğumu söyliyenlerin insaf edip bir kere koçama müracaat etmeleri ve karakterime aid ondan malûmat almaları icab etmez miydi? Mayerling ve saire gibi büyük filimlerin yaratıcısı Anatole Litvak acaba tasvir ettikleri şekilde bir allahın belâsı cadı ile geçinebilir miydi? İki senelik evlilik hayatımızda aramızda en küçük bir ihtilâf bile çıkmamıştır. Muarızlarıma iyi huyluluğuma en büyük delil olmak üzere bunu göstermekle onları habtetmiş olmuyor muyum?

Bir iki satırla

★ Amerikan artistlerinden Carrol Naish isminde bir aktör beyaz perdede ölmek rekorunu kırmıştır. Çünkü bu artist hemen her zaman gangster rolünü oynar. Şu son altı ay zarfında yapılan «Hotel İmperial», «Alcatraz firarisi», «Kaçakçılar», «Çingtavn kralı», «Meşum kadının kokusu» filimlerinde hep hain adam vazifelerini yapmış ve eserlerin sonunda senaryo icabı dünyasını değiştirmek mecburiyetinde kalmıştır.

★ Almanların «Senin teyzen, benim teyzem!» isminde vücude getirecekleri filmin başrollerini Ralph Arthur Roberts, Rudi Godden ve Olly Holzmann temsil edeceklerdir.

★ Zarah Leander, Almanyada çevirmekte olduğu «Çöl şarkısı» ismindeki filmini bitirmiş ve bir müddet dinlenmek üzere memleketi olan İsveçe gitmiştir.

★ Berlinde «Gölge» isminde yeni bir filim çevrilmektedir. Bu eserde başrolleri Victoria von Ballasko, Carl Raddatz ile Ursula Grabley ve Heinz Engelmann oynamaktadırlar.

★ Joan Crawford'un eski kocası Franchot Tone bir müddettenberi sinemadan çekilmişti. Broadway'da piyes temsil ediyordu. Son hafta zarfında Holivud'a dönmüş gelmiş ve çevireceği yeni bir filim için hazırlıkta bulunmaya başlamıştır.

★ Stokowski ile arası açılmış olan Greta Garbo yeni bir sevgi peşinde koşmaya başlamıştır. İsveçli artist bir gün mensub olduğu filim şirketinin koridorlarından geçerken orada misafirlere delâlet etmekte olan bir rehbere rasgelmiş ve yıldırımla vurulmuşa dönerek anide âşık olmuştur.

RADYO

Bu aksamki program

Türkiye Radyodifüzyon Postaları

DALGA UZUNLUĞU	1639 m.	183 Kcs.	120 Kw.
T. A. Q.	19,74 m.	15195 Kcs.	20 Kw.
T. A. P.	31,70 m.	9465 Kcs.	20 Kw.

7,30 istasyonun açılışı (muhtelif dillerde), İstiklâl marşı - 7,35 müzik (sabah müziği - neşeli plâk) - 8 saat ayarı ve ajans haberleri - 8,20 müzik (plâk) - 8,45 müterakki memleketlerde cemiyetler ve Türkiye Çocuk Esirgeme kurumu mevzulu konuşma (Türk Çocuk Esirgeme kurumu umumî merkez reisi ve Kırklareli meb'usu Bay Dr. Fuad Umay tarafından) - 9 son - 12,30 istasyonun açılışı (muhtelif dillerle), İstiklâl marşı - 12,40 ajans haberleri - 13 Türk müziği - 13,45 Cumhuriyet gümrükçülüğü ve İnhisarlar idaresinin karakteri mevzulu konuşma (G. ve İ. V. ekonomik işleri müdürü Celâdet Barbarosoğlu tarafından) - 14 müzik (plâk) - 14,30 milli iktısad ve tasarruf mevzulu konferans (Mardin meb'usu Bay Rıza Erten tarafından) - 14,45 müzik (plâk) - 15 Belediye ve köy kalkınması mevzulu konferans (Dahiliye Vekâleti mahallî idareler şube müdürlerinden Bay Baha Koldaş) - 15,15 son ve İstiklâl marşı - 17 istasyonun açılışı (muhtelif dillerle), İstiklâl marşı - 17,10 müzik (Riyaseticumhur bandosu - marşlar) - 18 ajans haberleri v.s. - 18,20 Cumhuriyet devrinde ziraat çalışmaları ve feyizli eserleri mevzulu konuşma (Ziraat V. mütehassıs müşaviri Bay Rahmi Öke tarafından) - 18,35 Türk müziği (Tuna boyu, köçek ve millî havalar) - 19,35 Türk Hava kurumunun 14 yıllık çalışması mevzulu konuşma (Türk Hava kurumu umumî merkezi reisi ve Erzurum meb'usu Bay Şükrü Koçak tarafından) - 19,50 Türk müziği - 20,45 Cumhuriyet devrinde ticaretin karakteri mevzulu konuşma (İhracatı teşkilâtlandırma müdürü Bay Servet Berkin tarafından) - 21 müzik (küçük orkestra) - 22 ajans haberleri v.s. - 22,20 müzik (cazband - plâk) - 23,30 son ve İstiklâl marşı.

Osmanlı Bankası
İLÂN

Osmanlı Bankası Galata idare merkezile Yenicami ve Beyoğlu şubeleri veznelerile kiralık kasa daireleri, 1 sonteşrin 939 çarşamba gününden itibaren diğer bir iş'ara kadar aşağıda yazılı saatlerde açık bulunacaklardır:

Vezne saatleri:

Saat 9,30 dan saat 15 e kadar adi günler.

Saat 9,30 dan saat 11,30 a kadar cumartesi günleri.

Kiralık kasa dairesi saatleri

Saat 9 dan saat 16,30 a kadar adi günler.

Saat 9 dan saat 12,45 e kadar cumartesi günleri.

HALK OPERETİ
Bugün matine 16 da
akşam 9 da
Kadınların Beğendiği
Yazan:
Mahmud Yesari

ŞEHZADEBAŞI
TURAN TİYATROSU
Gündüz ve gece
San'atkâr Naşid ve arkadaşları
Okuyucu Semiha ve Mişel varyetesi,
hokkabaz (Pankari)
Sinemada iki büyük filim birden Bay Çetin, Uçan adamlar diyarında ve Mayerling Faciası.

JOHN BOLES - BARBARA STANWYCK
Londrada 6 ay, Parisde 8 ay gösterilen ve elyevm Amerikada 103 sinemada birden gösterilmekte olan
Ebediyen Seninim
(Stella Dallas)
Fransızca sözlü emsalsiz Filminin büyük yıldızlarıdır.
büyük bir maşukanın feci romanı

Bugün İPEK ve SARAY sinemalarında BİRDEN
Senenin ilk büyük Türk Filmi
ALLAHIN CENNETİ

Yaz Yağmuru

Edebî roman : 59

Yazan : Peride Celâl

İndiler. Uzaktan bir otomobil gürültüsü duyuldu. Ses yaklaştı. Gayet eski, yalpalıya yalpalıya gelen bir taksi göründü. Galib, Nura baktı. Kız onun ne demek istediğini anlamış gibi:

— Taksiyi durdurtun, dedi. Biraz dolaşırız. Ben şimdi geliyorum.

Ve eve doğru koştu.

Müşfik, sigarası kalmadığı için, otomobili bırakıp köşedeki tütüncüye kadar gitmişti. Avdette onları otomobilde bularak şaşırmıştı. Şimdi ise, elinde sigara paketi, hayretle Galibe bakıyordu. Hayreti gitgide ziyadeleşerek, Galibin o eski, olduğu yerde dökülecekmiş gibi giden taksiyi durduttuğunu, sonra kendisine yaklaştığını gördü. Genc adam ona, babasına gitmesini, kendisinin yalıya birazdan uğrıyacağını haber vermesini söyledi. Ağzı bir karış açık, kendisine aptal aptal bakan arkadaşının omzunu okşadı. Başka izahat vermedi.

Müşfik, ona, ne olup bittiğini sormağa hazırlanıyordu ki, Nur, başına, gözlerinin renginde bir mendil bağlamış, sırtına beyaz keten bir manto atmış olduğu halde göründü.

Galible kız birlikte otomobile atladılar. Otomobilin, aksaçlı, kırmızı burunlu, ihtiyar şoförü, memnuniyetten ağzı kulaklarına vararak, makineyi harekete getirdi ve otomobil, eskiliğinden umulmıyan bir sür'atle, Müşfiğin önünden geçip gitti.

Onlar gözden kaybolup gittikten sonradır ki işi biraz anlıyan Müşfiğin, dudaklarına geniş bir tebessüm belirdi, Gözleri memnuniyetle parladı.

***

Otomobil hareket edince, Galib, Nura dönüp dedi ki:

— Deminki otomobil bir arkadaşımındır. Orada iyi konuşamıyacağımızı düşündüm.

Kız gülümsedi:

— Anlamıştım, dedi.

Sustular.

Galib, onun konuşmasını istiyordu... «Siz de beni anlıyamadınız» demişti. Bunu söylemekten maksadı neydi? Genc adam, içinde garib bir sabırsızlık duyuyor, fakat kıza bakmaktan, hitab etmekten çekiniyordu.

Sahile çıkmışlardı. Gök masmavi idi. Deniz durulmuştu. Havada hafif bir nem vardı. Bahçelerden, çiçek kokusuna karışan, keskin bir toprak kokusu geliyordu. Şoför, ıslıkla bir şarkı tutturmuştu.

Galib birşey söylemiş olmak için:

— Hava ne çabuk açtı? dedi. Halbuki bu sabah o ne sağanak, o ne fırtına idi!

Bunu, kıza bakmadan söylemişti. Bir elile kolunu tuttuğunu hissederek döndü. Nurun eli, kolunun üzerinde duruyordu.

Gene gözgöze geldiler. Genc adamın vücudünden kuvvetli bir titreme gelip geçti; gözleri parladı. Nur, gülümsüyordu. Manalı bir sesle:

— Yaz yağmuru değil mi, dedi, o kadar gürültü, patırdı, şimşekler, sellerden sonra, bir de bakıyorsunuz hava açmış...

Durdu. Sesini yavaşlatarak ilâve etti:

— Biz de ne zamandır, buna benzer bir yaz yağmuruna tutulmuş değil miydik... Bütün vak'alar, hepsi üstüste değil miydi? Kurtulmak, güneşe, sükûnete kavuşmak imkânsızdır sanıyorduk.

Yüzü pembeleşiyor, gözleri, hummalı bir ateşle yanmağa başlıyordu. Galib, kalbinin şiddetle atmaya başladığını hissetti. Vücudünü gittikçe artan bir sıcaklık kaplıyordu. Artık, etraf silinmişti. Yalnız onun gözlerinin yeşilini görüyordu:

— Nur! diye mırıldandı.

Kız şimdi, başını biraz daha ona yaklaştırmıştı. Kulağına söyler gibi, hafif:

— Beni anlıyamadığınızı itiraf edin, dedi. Fakat ben de aşağı yukarı sizin vaziyetinizde idim. Eğer daha evvel, beni sevdiğinizi bilseydim... Neyse, bunlar geçmiş şeyler, bırakalım. Gene, kazasız belâsız kurtulduk sayılabilir... Fakat size şunu söylemek istiyorum: Evet, sana şunu... söylemek istiyorum... Ah Galib... Galib...

Şimdi, Galibin kolunu, asabî parmaklarile sıkıyor ve söyliyeceği sözü söyliyememekten gelen bir buhran içinde, yüzü kızarmış, gözleri alev alev yanarak, genc adama yaklaştıkça yaklaşıyordu. Nihayet, birdenbire, fısıltı halinde bir sesle söyledi:

— Sana, teselli aramak, bir başkasının acısını unutmak için gelmiyorum. Sana, senin için geliyorum, seni seviyorum, senden başkasını sevmedim... Galib, sevgilim...

Ve genc adamın kolları arasında sözlerini tamamladı:

— Öbürü, bir çocukluk sevgisi idi. Seni gördükten sonra asıl aşkı anladım. Sen beni değiştirdin, başka bir kadın yaptın. Artık hepsini, hepsini sana söylemek istiyorum. Öbürile alâkadar oluşumun bile tek sebebi sendin. Seni başka türlü göremiyeceğimi düşünüyordum. Onu bir vasıta gibi kullandım. Fakat, bu Şahende Hanım vak'ası... Ah, az mı ıstırab çektim sanıyorsun? Ama artık, eski çocuk, şımarık, budala kız değildim. Senin aşkın, beni olgunlaştırmıştı. Herşeye sükûnetle tahammül ediyordum. Bu sırada Mehmed Münif tekrar avdet etti. O hiddet, isyan içinde, ona: «Peki» dedim. Başka ne yapabilirdim?

Gözlerinden yaşlar süzülüyordu. Genc adamın göğsünde, kuvvetli kolları arasında küçülmüş, kaybolmuştu.

Galib:

— Sus, diyordu, yetişir. Ağlama... Beni de çocuklar gibi ağlatmak mı istiyorsun?.. Seni öyle mes'ud edeceğim ki, bütün bunları unutacaksın... Nur, Nur, gözlerime bak, güzel gözlerini bana göster, Nur...

Genc kız başını kaldırdı. Gözlerinde yaşlar parlıyor, fakat gülümsüyordu... Birdenbire doğruldu. Boynunu genc adama doğru uzatıp, nefes gibi bir sesle:

— Şimdi beni öp, diye fısıldadı, ne zamandanberi yalnız rüyalarımda öpüyordun...

. . . . . .

Otomobil. iki tarafı ağaclık, asfalt yolda daha sür'atli gidiyordu. Güzel bir akşam başlamak üzere idi. Güneşin kızıl pırıltıları çukurları dolduruyor, sularda, yağmurun yıkadığı ağacların yeşil yaprakları oynaşıyor, asfalt, nemli nemli parlıyor ve yağmurdan sonra çıkan o toprak kokulu rüzgâr esiyordu.

— SON —

En büyük bayram yurdda heyecanla kutlulanıyor

(Baştarafı 1 inci sahifede)

birlerini ziyaret için Etnografi Müzesine gelişlerinde Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda, Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak, Orgeneral Fahreddin Altay, Ankara Velisi Tandoğanla Vali muavini Dilâver ve Emniyet müdürü Şinasi Turgar tarafından karşılanmıştır.

Millî Şef, bu ziyareti müteakıb doğruca tebrikâtı kabul buyuracakları Millet Meclisini teşrif eylemişler ve burada da başta Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda olduğu halde hükûmet erkânı, Riyaset Divanı azaları tarafından istikbal edilmişler ve Meclis binası önünde biriken kalabalık bir halk kütlesile başta mızıka olduğu halde rasimei ihtiramı ifa eylemekte olan bir kıt'a asker tarafından selâmlanmışlardır.

Millet Meclisindeki hususî dairelerinde kısa bir istirahati müteakıb Millî Şef, B. M. Meclisi Riyaseticumhur salonunda İcra Vekilleri Heyetinin, B. M. Meclisi azalarının, kara, deniz ve hava mensublarının, Temyiz mahkemesi, Şûrayı Devlet, Divanı Muhasebat reis ve azalarını Vekâletler ve Parti erkânının, bankalar ve diğer mahallî müesseseler mümessillerinin ve bunları takiben de ecnebi devletler mümessilleri büyük, orta elçilerile bu elçilikler müsteşarlarını, kara, deniz, hava ataşelerinin tebrikâtlarını kabul buyurmuşlardır.

Millet Meclisindeki merasimi müteakıb Cumhurreisimiz yanlarında Genel Kurmay Başkanı Mareşal Çakmak olduğu halde merasim sahasını teşrif etmişler ve burada toplanmış bulunan halkın coşkun tezahüratı arasından geçerek geçid resmine iştirak eyliyecek olan izcilerle askerî kıtaatı teftiş buyurmuşlardır.

İnönü, her kıt'anın önünden geçerken merhaba asker diyerek izcileri ve kıtaatı selâmlamış ve Şefin bu iltifatına sağ ol diye mukabelede bulunulmuştur.

Bu teftişten sonra Riyaseti Cumhur tribününü şereflendiren Millî Şef, radyo ile Türk milletine karşı bir hitabede bulunmuş ve bunun akabinde tayyarelerimizin geçişile geçid resmi başlamıştır.

Hava kuvvetlerimizin bütün ipodromu dolduran halkın alkışlarını toplayan uçuşlarını kız ve erkek izcilerle, Türkkuşunun Harbiye mektebinin, muhafız alayının ve

Bir deniz kıt'amız Köprü üstünden geçerken...

nihayet süvari ve topçularımızın ve bunlara bağlı muavin kuvvetlerin ayni derecede sevgi ve takdir toplayan geçişleri takib eylemiştir.

İpodromdaki askerî merasimden sonra Cumhur Reisimiz, halkın içten gelen sevgi ve saygı ifadesi olan sürekli alkışlar arasından geçerek Çankaya köşküne avdet buyurmuşlardır.

Mareşalın tebrikleri

Ankara, 29 (a.a.) — Genelkurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak, büyük Cumhuriyet bayramı münasebetile, her taraftan almakta olduğu tebrik telgraf ve yazılara ayrı ayrı cevab vermek mümkün olmadığından teşekkürlerinin ve karşılıklı tebriklerinin iblâğına Anadolu ajansını tavsit buyurmuşlardır.

İstanbuldaki tezahürat

Cumhuriyetin 16 ncı yıldönümü, memleketimizin her tarafında olduğu gibi, şehrimizde de, canlı, hareketli, ışıklı ve manalı bir surette tes'id edilmektedir.

Cumartesi günü saat 12 de başlayan bayram, dünden itibaren en hararetli bir devresine dahil olmuştur. Daha sabahın çok erken saatlerinde, başlayan kesif halk kaynaşmaları, şehrin başlıca cadde ve meydanlarını hemen hemen geçilmez bir hale getirmişti.

Resmî ve hususî müessesler, mağaza ve dükkânlar, bir kısım evler, deniz ve kara nakil vasıtaları, baştan başa bayraklarla, defne dallarile süslenmiş, bir çok yerlerde büyük, küçük yüze yakın tak kurulmuş, başlıca geçidyerlerine, güzergâhlara halkımızın Cumhuriyet idaresine karşı sevgisini belirten vecizeler asılmıştır.

Saat sekiz buçuktan itibaren, caddeler-

Beyazıddaki resmi geçidden sonra Taksime gitmekte olan deniz lisesi talebeleri Köprü üstünde...

Kız talebelerimiz geçid resminde

Deniz mızıkası Vali ve kumandanın önünden geçerken...

Vali, dünkü resmi kabulde Rumen konsolosile görüşüyor

deki izdiham, görülmedik bir dereceyi bulmuştur. Divanyolu ile Beyazıd arasındaki cadde, saat dokuza doğru mütemadiyen dalgalanan bir insan seli halinde idi.

Tramvay ve otobüsler işlemediği için; halk yaya olarak akın akın, geçid resminin yapılacağı Beyazıd meydanına doğru koşmuş, resmi geçide, iştirak edecek askerî kuvvetlerimizle motörlü vasıtalar, Üniversitenin iç bahçesinde, kendilerine tahsis edilen yerleri almışlardır. Üniversitenin cümle kapısı önünde defne dalları, bayraklar ve Millî Şefimizin büyük bir portresile süslenen geniş tribünler kurulmuş, Şehir Meclisi azasına, Vilâyet ve Belediye erkânına, büyük üniformalı subaylara, matbuat erkânına ayrı ayrı yerler tahsis edilmiştir.

Saat ona doğru koca meydanda adım atacak yer kalmamıştır. Mübalâğasız on binlerce kişi resmi geçid sahasının etrafını doldurmuştur.

Vilâyetteki resmi kabul

Bayram münasebetile Vilâyette bir resmi kabul yapılmıştır. Saat dokuzdan sonra teşrifata dahil zevat Vilâyete gelmeğe başlamışlardır. Saat 9,30 da Vali, yanında İstanbul Kumandanı olduğu halde kabul odasında yer almış, şehir bandosunun çaldığı İstiklâl marşı hürmetle dinlenilmiş, protokol sırasına göre içeriye girenler Vali ve Kumandanı tebrik etmişlerdir.

Resmî memurların tebrikleri bittikten sonra İstanbulda mevcud otuzu mütecaviz konsolos ve konsolos vekillerinin kıdem sırasile tebrik merasimi başlamış, saat on buçukta bitmiştir. Müteakıben Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdarla İstanbul Kumandanı General Halis geçid resminde bulunmak üzere Beyazıda gitmişlerdir.

Beyazıdda

Vali ve Kumandan, geçid resmine iştirak edecek kıt'aları teftiş ettikten bir müddet sonra tribündeki yerlerini almışlardır. Saat tam 11,30 da geçid resmine başlanmıştır. Alayının başında, ilk olarak Selimiye Tümkomutanı Tümgeneral Osman Tufan, selâm vaziyetinde, tribünün önünden geçmiştir. Kumandanları ve hepsinin ayrı ayrı mızıkaları başta olmak üzere, yedeksubay okulu talebesi ve sırasile Askerî Tıbbiye, Deniz Harb Okulu, Kuleli ve Maltepe askerî liseleri, bahriye silâhendaz kıt'aları, ve nihayet şereflı Cumhuriyet ordumuzun bütün sınıflarını temsil eden kahraman kıt'alarımız, biribirini takiben, gayet muntazam bir yürüyüşle, adeta bastıkları yeri titreterek; geçmişlerdir.

Halk, önlerinden geçen her kıt'ayı, şiddetli surette alkışlamıştır. Motörlü harb vasıtalarımızın tenevvüü ve zenginliği bilhassa dikkati çekmiştir. Bütün ecnebi konsoloslar alay sancakları geçerken, ayağa kalkarak, ordumuzun bu şeref timsalini hürmetle selâmlamışlardır.

Son sistem motörlü toplarımızın, bindirilmiş kıt'aları taşıyan yeni kamyonlarımızın, tayyare defi bataryalarımızın, ışıldaklarımızın, askerî zırhlı otomobillerimizin, nakliye, istihkâm ve diğer fen kıt'alarımızın geçişi bir saatten fazla sürmüştür. Müteakıben, piyade, motosikletli ve atlı polis kıt'alarımız sürekli alkışlar arasında, geçmişlerdir. Polis kıt'alarını, itfaiye müfrezeleri ve itfaiye vasıtalarile şehir bandosu takib etmiştir.

Bundan sonra, tertib sırasile Üniversite ve yüksek tahsil gençliği, resmî ve hususî liseler, orta mektebler, izci kafileleri, meslekî teşekküller, yardım ve hayir cemiyetleri geçmişlerdir.

Şehidlikte, aziz şehidlerimizin hatıraları anılıyor

Bu suretle yola düzülen alay, Beyazıd meydanını çepeçevre dolandıktan sonra, Belediye önüne gelmiş ve burada Ankara caddesini takiben Sirkeci, Eminönü, Karaköy, Şişhane yokuşu, Tepebaşı yolile Taksim meydanına vâsıl olmuştur.

Taksimde

Mahşerî bir kalabalıkla çevrelenmiş bulunan, etrafındaki binalar damlarına kadar dolu olan Taksime, başta Yedek Subay okulu kıt'aları olduğu halde alay girerken saat 13 ü geçmişti. Evvelâ Yedey Subay okulu ve sonra Kuleli ve Maltepe Askerî liseleri abidenin etrafını çevrelemişler, bundan sonra da kıt'alar kendilerine ayrılan yerleri almışlardır.

Saat 14 te Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdarla İstanbul Komutanı Halis Bıyıktay, Parti Genel Müfettişi Fikret Sılay ve sair zevat meydana gelmişlerdir.

Borazanın keskin bir (Ti) işaretile kıtaat ve halk esas vaziyeti almışlardır. Hoparlörle Cumhuriyet abidesine çelenk konulacağı bildirilmiştir.

Başta Vilâyetin çelengi olduğu halde Komutanlık, Belediye, Parti, İstanbul Liman riyaseti, Üniversite, okullar ve sair resmî ve millî kurumlar namına abideye çelenkler konulmağa başlanmış, çalınan İstiklâl marşile bayrak çekilmiş ve selâmlanmıştır. Bu suretle merasime nihayet verilmiş, bundan sonra da hazırlanan kürsüye gelen bazı hatibler inkılâb mevzulu nutuklar söylemişlerdir.

Şehidiliği ziyaret

Geçid resmine iştirak eden askerden bir kısmı ve İtfaiye bandosu Edirnekapıdaki Şehidliğe gitmiş, Fatih Kaymakamı İhsanla İstanbul Kumandanlığı, Parti, Vilâyet, Belediye mümessilleri hazır bulunarak orada da merasim yapılmış, şehidlerin hatırası taziz olunmuştur. Bu arada Şehidliğe çelenkler konulmuştur.

Gece şehirde tenvirat

Bu seneki Cumhuriyet bayramının gece tenviratında gerçekten muvaffak olunmuştu. Sultanahmed parkı karşısında, Alemdar ocağının yaptırdığı ışık tertibatı, geçen senekilerden daha gösterişli ve daha zariftir. İstanbul Belediyesi önündeki tak da, güzel bir şekilde tenvir edilmiştir. Evkaf idaresi, Çemberlitaşta güzel bir kapı yaptırmış, Beyazıddaki Elektrikevi, Fen Fakültesi, gösterişli surette ışıklandırılmışlardır. Saraçhanebaşındaki Fatih parkının içi de çok güzeldir.

Köprünün her iki yakası, ve bilhassa Topkapı sarayı, İstanbulun gece güzelliğini, gözler önünde canlandıran hususî tenvir vasıtalarile gündüz gibi aydınlatılmıştır. Karaköydeki Şirketihayriye binasının hareket halinde bir vapuru temsil eden ışık tezyinatı da bilhassa dikkati çekmektedir.

Cumhuriyet balosu

Cumhuriyet balosu, dün akşam Taksim bahçesinde yeni kazinoda verilmiştir. Vali ile Vilâyet ve Belediye memurları, davetlileri karşılamış, balo geç vakte kadar büyük bir neş'e içinde devam etmiştir.

Karagümrükte

Karagümrük sahasında Cumhuriyet bayramı münasebetile dün Karagümrük kulübü tarafından tertib edilen eğlenceler çok güzel olmuş, saha baştanbaşa bayraklarla süslenmiştir.

Karagümrük Fıkaraperver cemiyeti tarafından da 27 nci ilkmekteb salonunda bir balo verilmiştir.

General Wawel'in beyanatı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Türkiye, İngiltere ve Fransa arasındaki dostluk, barışı ve hürriyeti istiyen ve milletler arasında hüsnüniyete ve yapılan taahhüdlere iyi inanı olan üç büyük demokrasi arasında temhir edilmiştir.

Şüphesiz karşılıklı yardım plânlarının teferruatına girişmek mümkün değildir. Fakat İngiliz filosunun Türk sahillerini herhangi bir mutaarrıza karşı şiddetle müdafaaya muktedir olduğu ve Türk ordusuna lâzım olan bazı modern silâhlarla hava silâhlarını verebilecek vaziyette bulunduğu aşikârdır.

1914 harbindeki Türkiye ve İngiltere Yakınşarkta biribirlerine karşı kuvvetli ordular çıkarmışlardır. Muharebe talii bazan bir tarafa bazan da öbür tarafa güldü. Fakat iki ordu biribirini takdir ve vasıflarına hürmet etmeyi öğrendi.

Şimdi ise biribirine karşı muharebe değil, lüzumunda yanyana harbederek taarruza karşı geçilmez bir sed teşkil edeceklerdir.

Reisicumhur İsmet İnönü tarafından kabul edilmek şerefine nail olarak, şahsî cazibesinin esiri, derin bilgisinin ve siyasî ve umumî sahalardaki nüfuzunun hayranı oldum. Kendileri mükemmel ingilizce konuşuyorlar. Türk ordusu kıtaatından pek azını görmek fırsatını buldum. Fakat hava meydanına indiğim zaman beni selâmlamakla mübahi eden Muhafız kıtaatı efradının beden güzelliği ve askerlik revişi bende çok şiddetli bir intıba hasıl etti.

Türk kurmay subaylarının emsalsiz olduğunu gördüm. Mesleklerini hakkile biliyorlar.

Mareşal Fevzi Çakmağın yüksek meziyetlerini daha Türkiyeye gitmeden de duymuştum. Mareşalı şahsan tanımak ve evvelce işittiklerimi yakından takdir etmekle duyduğum memnuniyet büyüktür.

Türkiyenin geçenlerde birkaç gün geçirdiğim mıntakasını evvelce görmemiştim. Memleketin modernleştirilmesi sahasında elde edilen terakkileri, Ankaranın inşasında takib edilen bilgiyi hakikî bir hayranlıkla takdir ettim.

Sözlerimi bitirmeden önce, Türkiyede bize karşı gösterilen hüsnükabul ve misafirperverlikten pek ziyade mütehassis olduğumuzu söylemeyi lüzumlu addederim.»

General beyanatı verirken Mareşal Fevzi Çakmağın çok samimî bir telgrafı geldi. General, Türk - İngiliz hissiyatındaki müheyyic iştiraki kayd için, gelen telgrafı gayriihtiyarî bir hareketle Anadolu ajansı muhabirine uzattı.

Cepheye gidecek İngiliz meb'usları

Paris 29 (a.a.) — Bugünlerde cepheyi ziyaret edecek olan İngiliz parlamento heyeti, dün akşam havayolile buraya gelmiştir.

Yeni Slovak Başvekili

Berlin 29 (a.a.) — Slovakya Cumhur Reisi Tiso, Tuka'nın Başvekilliğe tayin edildiğini bildirmiştir. Durcanski de Hariciye ve Dahiliye Nezaretlerini deruhde etmiştir. Kabinenin diğer azası arasında değişiklik yoktur.

İran hükûmetinin haricî siyaseti

(Baştarafı 1 inci sahifede)

hinşaha yeni kabine azasını takdim etmiştir: Doktor Daftari: Başvekil, Muzaffer Alâm: Hariciye, Ali Mansur: Endüstri, Ali Asgar Hikmet: Dahiliye, İsmail Merat: Maarif, Doktor Sacdi: Münakalât, Alâm: Posta, Telgraf ve Telefon. Şimdiye kadar Millî Banka müdürü olan General Emir Hosrevi: Maliye, General Ahmed Nahçevan: Harbiye, Vasigi: Ticaret, Muhammed Sürurî: Adliye, General Tadijtaç: Ziraat.

Millî Banka Umumî Müdür muavini Farzin bu bankanın umum müdürlüğüne tayin edilmiştir.

Bir tekzib

Tahran, 29 (a.a.) — Sâdâbad paktını imza etmiş olan devlet mümessillerinin yakında bir toplantı yapacağına dair yabancı memleketlerde çıkan şayialar İran siyasî mahfillerince tekzib edilmektedir. Bu şayialar esassızdır.

Mukaddes emanet

[Başmakaleden devam]

değil, ayni zamanda Yarın'ın da bayramını yaşıyoruz.

***

Sırtımızda ağır yükler var. Ve yolumuz çetin mânialarla dolu. Avrupanın geçirmekte olduğu fırtına, dünyayı hiç beklenmedik facialara sahne edebilir. Esasen buhran geçirmekte olan muhtelif sosyal bünyeler türlü ihtilâtlara maruz kalabilirler.

Bütün bu vaziyetler karşısında, bir taraftan millî emniyetimizi muhafazaya çalışırken bir taraftan da, hiç durmadan mesafe aşmaya mecburuz.

Mensub bulunduğumuz medeniyet zümresinin yürüyüş temposu artmıştır. Yetişmek için değil, geri kalmamak için bile koşmak lâzım. Yurdun imarı, nüfusumuzun topraklardan taşarcasına artması, tek bir Türk çocuğunun bile mektebsiz kalmaması, memlekette iktısadî faaliyet hacminin artması, köylünün filen efendi olması, fikir ve san'at hayatımızın bize lâyık bir şekilde inkişaf etmesi, önümüzdekilerle bir hizaya gelmek için başarmaya mecbur olduğumuz birer vazifedir.

Bunların güçlüğünü inkâr etmiyoruz. Fakat, hepsini muvaffakiyetle başaracağımıza imanımız var.

Biz, Atatürk çocuklarıyız.

Ve O, bu yurdu bize emanet etti.

NADİR NADİ

Dünkü fırtına

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Akşamüzeri fırtına şiddetini kaybetmekle beraber gene sert bir şekilde devam etmiştir.

Fırtınanın tahribatı

Geçen fırtınanın verdiği ders daha pek yeni olduğu için birçok yerlerde ihtiyatî tedbirler alınmış olmakla beraber fırtına Kumkapı ve Yenikapı sahillerinde bazı kayıkları sahile vurmuş ve Boğazdaki bazı dalyanları sökmüştür. Dün gece geç vakte kadar civardan fazla malûmat alınmamıştır.

Fırtınanın tesirile Tepebaşındaki Cumhuriyet kazinosunun damı çökmüş, bazı ağaçlar devrilmiştir.

Yağmur

Dün şehrimizde bir aralık yağmur da yağmıştır. Fırtınanın şiddetlenmesi üzerine Denizyolları idaresi saat 14,30 dan sonra Haydarpaşa - Kadıköy ve Anadolu - Adalar seferlerini tatil etmek mecburiyetinde kalmıştır. Halbuki, Anadolu yakası halkının kısmı küllisi bayram dolayısile şehre inmiş olduğundan müşkül bir vaziyete düşmüşlerdir. Bu vaziyeti gözönünde tutan Şirketi Hayriye, hemen fevkalâde tedbirler almış, bir taraftan Boğaz yolcularını seferlerini aksatmadan nakledeken, diğer taraftan Haydarpaşa, Kadıköy ve Anadolu yakası halkını da Üsküdar üzerinden nakle başlamıştır.

Şirket, saat 16 dan itibaren Üsküdara her beş dakikada bir vapur tahrik etmiş, bu suretle ilk anda birbiri arkasına 9 vapur kaldırarak Köprüde birikmiş olan büyük bir kalabalığı Anadolu yakasına taşıttırmıştır. Gece geç vakte kadar Adalara vapur tahriki imkânı hasıl olamamıştır.

Litvanya Başvekilile Molotof arasında

Moskova 29 (a.a.) — Litvanya Başvekili Cernius, Molotof'a bir telgraf göndererek Litvanya kıtaatının Vilno'ya girdikleri şu anda Litvanya milletinin Sovyet milletine karşı beslemekte olduğu samimî minnettarlığı bildirmiştir.

Molotof, cevaben bir telgraf çekerek teşekkür etmiş ve Litvanya ile Sovyet Rusya arasındaki dostluğun bundan böyle mazhar olacağı inkişafın sulh davasına ve iki milletin refahına hâdim olacağı kanaatinde bulunduğunu bildirmiştir.

SPOR

Dün yapılan maçlar

Galatasaray Vefayı 7 - 0 mağlûb etti, Fenerbahçe de Beykozla 1 - 1 berabere kaldı

Galatasaray - Vefa maçından enteresan bir sahne

İstanbul lik maçlarının beşinci haftası oyunları dün üç sahada yapılmıştır. Bütün gün çok kuvvetli esen rüzgâr, sahalarda tozu dumana katmış ve oyunların hiçbiri bu sebeble zevkli bir cereyan takib etmemiştir.

Şeref stadında:

Galatasaray:7 - Vefo: 0

Haftanın bütün nazarları üzerine çeken maçı, Şeref stadında Galatasarayla Vefa arasında idi. Gayrikabili tahammül bir fırtına içinde yapılan bu maçta futbol oynamak değil, sahada ayakta tutunabilmek bile güç, hele rüzgârın kaldırdığı toz ve toprak içinde göz açmak kabil değildi. Yerden ve kısa paslarla hemen oyuna hâkim olan Galatasaray, Cemilin şahsî bir sürüşile 6 ncı dakikada ilk golü, Salim ile Cemilin paslaşması neticesinde gene Cemil vasıtasile 13 üncü dakikada ikinci golü kazandı. Fırtına altında iki gol yapan Galatasaray, çok temkinli bir oyunla hâkimiyeti elde etmiş ve 39 uncu dakikada bir penaltı kaçırmıştır. 2 - 0 Galatasarayın galibiyetile biten ilk devrede Vefa takımı mümkün olduğu kadar sert oynamıştır.

Rüzgâr altında ikinci devreye başlayan Vefa takımı, uzun paslı ve devamlı hücumlarile oyuna hâkim olmuş ve Galatasaray müdafaasını birbirini takib eden tehlikeli vaziyetlere sokmuştur. Biraz istical, biraz da talihsizlik; Vefanın hiç değilse tek sayısına mal olmuştur. Güzel oynamağa başladığı bir oyunda sertlikten geri kalmıyan Vefa, Cemilin güzel ve tehlikeli bir hücumunu tekme ile kesen müdafaasının kurbanı olmuş, ve yirminci dakikada Bodurinin çektiği penaltı ile üçüncü golü yemiştir. 3 - 0 lık vaziyetten sonra oyun büsbütün sertliğe dökülmüş, 23 üncü dakikada çekilen bir frikikten Bodurinin çok güzel bir kafa vuruşile dördüncü gol olmuştur. Galatasarayın soldan yaptığı bir hücum esnasında top havadan Vefa kalesine doğru gelirken Salâhaddinin pek ender tesadüf edilen bir volesile Vefa 25 inci dakikada beşinci golü yemiştir. Salâhaddin 35 inci dakikada uzun bir şütle altıncı golü yapmış, 40 ncı dakikada Cemilin şütile yedinci gol olmuştur.

Oyun bu suretle 7 - 0 Galatasarayın galibiyetile bitmiştir. Bu maçta Vefa gibi bir takımın bu nispetsiz sayı farkile mağlûb olması, fevkalâde bir vaziyettir. Bunun sebebi, Vefanın tamamen açık bir oyun oynamış olması ve müdafaaya, lâyıkı veçhile itina etmemesidir.

Beylerbeyi: 2 - Şişli: 1

Şeref stadında yapılan ikinci gümenin bu maçı Beylerbeyi takımının 2 - 1 galibiyetile bitmiştir.

Ortaköy: 3 - Alemdar: 0

Ortaköyle Alemdar arasında yapılan maç 3 - 0 Ortaköyün hâkim bir oyun - dan sonra galibiyetile sona ermiştir.

Kadıköy stadında

Fenerbahçe: 1 - Beykoz: 1

Lik şampiyonasını meraklı bir şekle sokan ikinci sürprizli maç da Fenerbahçe ile Beykoz arasında oldu. Bütün idmanlarını çimen sahada yapan Beykozun Kadıköyde oynaması, üzerinde dikkatle durulacak bir avantajdı.

Henüz göz dolduracak kadar takımını müstakar bir hale sokamamış olan Fenerbahçe, Fikretin de bulunmadığı bu maçta cidden talihsiz bir gün yaşamıştır.

Beykoz müdafaasını büyük bir müşkülât içinde yarmağa uğraşan Fenerbahçe, ilk devrede yaptığı yegâne sayı ile oyunu 1 - 0 galib olarak bitirmiştir. İkinci devre büyük bir sinir halinde cereyan etmiş, Fenerbahçe de mümkün olduğu kadar bozuk oynamıştır. Hemen her dakika beraberliğe yaklaşmak fırsatını bulan Beykoz, 36 ncı dakikada Kâzımın yaptığı sayı ile buna muvaffak olmuştur. Bu müşkül vaziyeti bozmak için Fenerbahçe takımı çok gayret sarfetmişse de muvaffak olamamış ve maç 1 - 1 berabere nihayetlenmiştir.

İstanbulspor: 3 - Altıntuğ: 0

Kadıköy stadında yapılan İstanbulspor - Altıntuğ arasındaki maç zaman zaman heyecanlı dakikalarla geçmiş ve oyundaki hakimiyetini devam ettiren İstanbulspor 3 - 0 galib gelmiştir.

Beyoğluspor: 1 - Anadolu: 1

Beyoğlusporla Anadolu arasındaki maç, ümidin fevkinde heyecanlı cereyan etmiştir. İki tarafın büyük bir gayret sarmetmesine rağmen maç 1 - 1 berabere bitmiştir.

Taksim stadında:

Dün Taksim stadında yapılan lik maçlarında şu neticeler alınmıştır:

İlk olarak yapılan ikinci küme müsabakasında Taksim Yeni Yıldız takımı, Demirsporu hâkim bir oyunla 4 - 0 mağlûb etmiştir.

Topkapı: 2 - Süleymaniye: 1

Taksim stadının bütün kumlarını havaya kaldıran şiddetli bir rüzgâr altında oynanan bu müsabaka çok zevksiz olmuştur. Birinci devrede fırsatlardan daha iyi istifade etmesini bilen Topkapı takımı, Süleymaniyenin bir golüne karşı iki gol yaparak devreyi 2 - 1 galib bitirmiştir. İkinci devre bir hercümerç içinde geçmiş, başka gol yapılamadığından müsabaka Topkapının 2 - 1 galibiyetile bitmiştir.

Beşiktaş: 10 - Hilâl: 0

Bu maç da şiddetli fırtına yüzünden tadsız bir şekilde oynanmıştır. On kişi oynayan Hilâl, rüzgâr altında oynadığı birinci devrede kuvvetli rakibine 25 dakika sayı fırsatı vermemiştir. Fakat nihayet Hilâl müdafaasını mağlûb eden Beşiktaş, üstüste yaptığı gollerle birinci devreden 6 - 0 galib çıkmıştır. İkinci devrede ta - mamen tek kale halinde ve Beşiktaşın hakimiyetinde oynanmış, dört sayı daha kazanan Beşiktaş Hilâli 10 - 0 gibi ağır bir netice ile mağlûb etmiştir.

Galatasaray - Fenerbahçe bugün karşılaşıyor

Galatasarayla Fenerbahçe Cumhuriyet bayramı münasebetile tertib ettikleri «Cumhuriyet bayramı kupası» maçını bugün saat 15 te Taksim stadında yapacaklardır. Lik maçlarındaki 1 - 0 lık ihtilâflı neticeden sonra bu maçta iki takımın alacağı netice merakla beklenmektedir. Bilhassa dün Beykozla berabere kalan Fenerin, Vefayı 7 - 0 yenen Galatasarayın karşısında nasıl bir oyun çıkaracağı belli değildir.

Bu büyük maçtan evvel de Matbuat takımı, Galatasaray - Fener tekaüdler muhtelitile karşılaşacaktır. Eski futbol yıldızlarından teşkil edilen muhtelitin, Matbuat karşısında yapacağı bu müsabaka da herhalde çok zevkli ve enteresan olacaktır.

Bir kavga

Evvelki gün Yedikulede Pınar sinemasında bir yaralama vak'ası olmuştur. Davudpaşada oturan Halille arkadaşı Rupen güzel güzel sinema seyrederken bir aralık kavgaya başlamışlardır. Kavga esnasında çakısını çeken Halil, Rupeni sağ kolundan ve kavgayı yatıştırmak üzere araya giren Rupenin arkadaşı Tufanı da sırtından yaralamıştır.

Bir sarhoş

Evvelki gece saat 13 te Hasköy caddesinden kendini bilemiyecek derecede sarhoş bir halde geçmekte olan İbrahim, caddenin kenarındaki çukura düşerek muhtelif yerlerinden ehemmiyetli surette yaralanmış, hastaneye kaldırılmıştır.

GÜNÜN BULMACASI

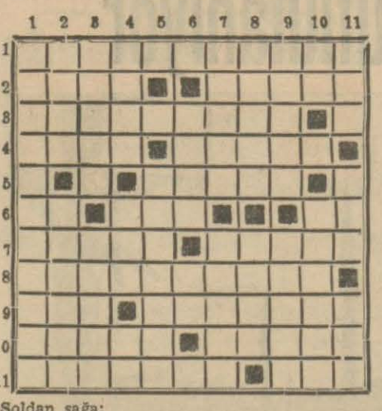

Soldan sağa:
1 — Kıyının yanıbaşında (iki kelime). 2 — Kokulu bir ot, garibe. 3 — Muvafakati mevcud (iki kelime). 4 — Hücum, bir arabi ayı. 5 — Büyük yığın. 6 — Bir renk, sokaklarda kurulu duruyor, nota. 7 — Kin, ay. 8 — Hedefe vuran (iki kelime). 9 — Ters çevirirseniz temizliğin düşmanı olur, bir cins çiçekler (iki kelime). 10 — Güzel san'atlardan birine mensub, birdenbire. 11 — Bir edat, bir seslenme.

Yukarıdan aşağıya:
1 — Hizaya gelen (iki kelime) 2 — Eski, bir çeşid manzume. 3 — İnsan sıkılınca yetişir, tenis oynama vasıtalarından. 4 — Komşu bir devlet, Mısırda eski bir şehir, bir harfin okunuşu. 5 — Genclik ve yenilik. 6 — Ziya, bir hayvanın tersi. 7 — Yağsız, söz. 8 — Bir edat, Asyada bir İngiliz müstemlekesi. 9 — Bir yemiş, güzel. 10 — Alfabeden iki harf yanyana, yılda. 11 — Rutubet, ihtiyar, bir fikri izhar vasıtası.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	C	İ	H	A	N	H	A	R	B	İ	■
2	E	L	İ	M	■	A	S	İ	■	H	A
3	V	A	Z	İ	■	Y	A	H	E	Y	■
4	İ	M	A	R	■	R	■	M	A	Ç	■
5	Z	■	Y	A	R	A	N	M	A	■	E
6	A	Z	A	L	A	N	■	A	K	İ	L
7	G	A	G	■	Y	■	A	L	İ	Y	E
8	A	T	E	H	■	İ	S	■	N	A	R
9	C	İ	L	A	L	A	M	A	■	D	E
10	İ	■	E	V	İ	D	A	R	■	E	K
11	■	Ö	N	■	D	E	K	A	R	T	■

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

100 ilâ 120 aded dolab alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 31/10/939 salı günü saat 14 te Tophanede İst. Lv. âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 123 lira 75 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülür İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeler. (327) (8698)

Maslakta askerî prevantoryomun harici elektrik tesisatının pazarlığı 31/10/939 salı günü saat 14,30 da Tophanede İst. Lv. âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Keşif bedeli 290 lira, kat'î teminatı 43 lira 50 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülür. İsteklilerin ikinci sınıf ehliyetnameyi haiz vesikalarile belli saatte komisyona gelmeleri. (330) (8699)

NİZAM saç bakımı
güzelliğin en birinci şartıdır.

İstanbul Levazım Amirliği Harici askeri kıtaatı ilânları

Babaeski için 110 ton sığır eti kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli 28,050 lira, ilk teminatı 2103 lira 75 kuruştur. Eksiltmesi 6/11/939 pazartesi günü saat 16 da Lüleburgazda askerî Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi her gün komisyonda görülür. Teklif mektubları belli gün ve saatten bir saat evveline kadar komisyon başkanlığına verilmiş buluna - caktır. (649) (8666)

Aşağıda cins ve miktarı yazılı yulaflar kapalı zarfla eksiltmiye konulmuştur. İhalesi hizalarında gösterilen saatlerde 10/11/939 günü Çanakkalede Müstahkem Mevki Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin mezkûr tarihde teminat akçeleri ve ihale kanununun 2 ve 3 üncü maddelerindeki veşaikle birlikte ihale saatinden bir saat evvel Komisyona müracaatleri. «700» (8787)

Teslim yeri	Kilo	İlk teminatı Tutarı Lira	Lira K.	İhale saati
Ezine	763,000	34,335	2575 12	10,30
Eceabat	360,000	16,200	1215	11

55,000 kilo sabunun kapalı zarfla eksiltmesi 1/11/939 günü saat 15 te Ankarada Levazım âmirliği Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Muhammen bedeli 19,800 lira, ilk teminatı 1485 liradır. Şartnamesi komisyonda görülür. İçinde kanunî ve Ticaret Odası vesikaları da bulunan teklif mektublarını saat 14 e kadar Ankarada Levazım âmirliği Satınalma komisyonuna vermeleri. (611) (8421)

DOKTOR
M. Osman Saka
GÖĞÜS VE DAHİLÎ HASTALIKLAR MÜTEHASSISI
İstanbul Belediyesi karşısında Sinan Ağa daireleri. Telefon: 23565

NIŞANTAŞ
İNGİLİZ HAY - SKUL MEKTEBİ
Mekteb çağından yukarı bulunanlar için geçen sene açılmış bulunan, **GECE İNGİLİZCE KURLARINA** bu sene de 2/11/939 perşembe günü saat 19 da tekrar devam olunacaktır. Bütün ders devresi 5 lira.

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

1 — Muhammen bedeli 18622,40 lira tutan Silâhtar yeni kazan dairesi binasının ikmaline aid işlerin yapılması kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.
2 — Muvakkat teminat 1396,68 liradır.
3 — Eksiltme 11/11/939 cumartesi günü saat 11 de Metro han binasının beşinci katında toplanacak olan arttırma ve eksiltme komisyonunda yapılacaktır.
4 — Bu işe aid şartnameler idarenin levazım müdürlüğünden parasız tedarik edilebilir.
5 — Teklif mektublarının şartnamedeki tarifat dairesinde hazırlanarak Nafıa Vekâletinden alınacak ehliyet vesikasile birlikte saat 10 a kadar vedinci kattaki komisyon kâtibliğine imza mukabilinde verilmiş bulunması lâzımdır. (8971)

Devlet Denizyolları işletme Umum Müdürlüğü İlânları

30 birinciteşrinden 6 ikinciteşrine kadar muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar

KARADENİZ HATTINA — Salı 12 de (Ege), perşembe 12 de (Cumhuriyet), cuma 10 da (Güneysu) ve pazar 16 da (İzmir). Galata rıhtımından.
BARTIN HATTINA — Salı 18 de (Bursa), cumartesi 18 de (Mersin). Sirkeci rıhtımından.
İZMİT HATTINA — Salı, perşembe ve pazar 9,30 da (Uğur). Tophane rıhtımından.
MUDANYA HATTINA — Pazartesi, salı ve pazar 9,50 de ve çarşamba, perşembe ve cuma 15 te (Sus), cumartesi ayrıca 13,30 da (Trak). Galata rıhtımından.
Not: Ankaradan sabahları gelen ekspres ve konvansiyonel trenlerinin her gün ve öğleyin gelen muhtelit trenlerin çarşamba, perşembe, cuma ve cumartesi günleri Mudanya postalarile iltisakı vardır.
BANDIRMA HATTINA — Pazartesi, çarşamba ve cuma 8,15 te (Trak). Galata rıhtımından. Ayrıca çarşamba 20 de (Mersin) ve cumartesi 20 de (Bursa). Tophane rıhtımından.
KARABİGA HATTINA — Salı ve cuma 19 da (Seyyar). Tophane rıhtımından.
İMROZ HATTINA — Pazar 9 da (Tayyar). Tophane rıhtımından.
AYVALIK HATTINA — Çarşamba 15 te (Kemâl), cumartesi 15 te (Saadet). Sirkeci rıhtımından.
İZMİR SÜR'AT HATTINA — Pazar 11 de (Kadeş). Galata rıhtımından.
MERSİN HATTINA — Salı 10 da (Erzurum), cuma 10 da (Tırhan). Sirkeci rıhtımından.

NOT: Vapur seferleri hakkında hertürlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı acentelerden öğrenilir:

Galata Başacenteliği	— Galata Rıhtımı, Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında	42362
Galata Şube Acenteliği	— Galata Rıhtımı, Mıntaka Liman Reisliği binası altında	40133
Sirkeci Şube Acenteliği	— Sirkeci, Yolcu Salonu	22740

Taksim' de
KRİSTAL
SALONU MUDİRİYETİ
Bayan **SAFİYE'**yi

Cumhuriyet Bayramının ikinci gecesi sayın halkımıza dinletebileceğini müjdelemekle bahtiyardır,
Kıymetli san'atkârımıza memleketin en güzide SAZ HEY'ETİ refakat edecektir.
Cumhuriyet Bayramı münasebetiyle sureti mahsusada Ankara radyosunda Konser vermeğe davet edilmiş olan değerli san'atkârımız, 29 T. evvel akşamı Radyoda ve 30 T. Evvel akşamı da müessesemizde okuyacak ve ondan sonra konserlerine her gece devam edecektir.
Ayrıca Macar Kadın Orkestrası
Varyete ve Balet numaraları Tel : 40099

Malatya Valiliğinden:

1 — 16650 lira 83 kuruş keşif bedelini muhtevi olup Besni kazası merkezinde yaptırılmakta olan ilk okul binası bakiye inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.
2 — Bu işe aid evrak:
A — Eksiltme şartnamesi
B — Fennî şartname
C — Hususî, fennî şartname
D — Keşifname
E — Mukavele projesi.
3 — Bu işe aid muvakkat teminat 1249 liradır.
4 — İhale 8/11/939 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 15 te Malatya Vilâyet Daimî Encümeninde yapılacağından 1490 sayılı kanuna göre hazırlanacak teklif mektublarının ihaleden bir saat evvel Daimî Encümen Reisliğine tevdii meşruttur. Posta ile gönderilecek mektubların gecikmesinden ötürü hiçbir mazeret ve mes'uliyet kabul edilmez.
5 — İsteklilerin ihaleden lâakal 8 gün evvel Vilâyet Nafıa Müdürlüğünden bu iş için ehliyet vesikası almaları lâzımdır.
6 — Tellâliye, pul, ilân, mukavele vesaire masrafları istekliye aiddir. (8732)

DERMAN

KAŞELERİ
BAŞ, DİŞ ağrılarını, ROMATİZMA sancılarını, SİNİR rahatsızlıklarını DERHAL geçirir. GRİP, NEZLE ve SOĞUK ALGINLIĞINA karşı müessir ilâcdır.
İcabında günde 1 - 3 kaşe alınır.
Her eczanede bulunur.
Sıhhat Vekâletinin resmî ruhsatiyesini haizdir

Dahiliye Vekâletinden:

Konya şehrinin halihazır haritalarının yeniden alımı işi kapalı zarf usulile eksiltmiye çıkarılmıştır.
Yapılacak işin mahiyeti:
Konya şehrinin 1620 hektar vüs'atindeki meskûn ve gayrimeskûn sahasının halihazır haritalarının alımı ile bu sahayi çevreleyen ve 800 hektar tutan arazinin takeometrik haritasile cem'an 2420 hektara varan 1/5000 mikyaslı umumî haritanın tersiminden ibarettir.
İşin maktu keşif bedeli 25200 liradır.
Muvakkat teminat 1890 liradır.
İhale 3 ikinciteşrin 939 cuma günü saat 15 te Konya Belediye dairesinde teşekkül edecek İhale Komisyonu tarafından yapılacaktır. Eksiltmiye iştirak etmek istiyenlerin Belediyeler İmar Heyeti Fen Şefliğinden iştirak vesikası almaları ve bunu teklif mektublarına koymaları lâzımdır.
Mukavele ve şartnameler Konya Belediyesinden ve Ankarada B. İ. Heyetinden parasız alınabilir. İsteklilerin teklif mektublarını tayin edilen günde saat 14 e kadar Konya Belediye Reisliğine vermeleri veyahud posta ile gönderildiğinde bu saatte Belediyeye vasıl olmuş bulunması lâzımdır. «5224» (8344)

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Kiralık emlâk

Semti	Mahallesi	Sokak	No. su	Cinsi
Kasımpaşa	Küçükpiyale	Zincirlikuyu	286	*Ev*

Yukarıda yazılı evin 31/5/940 günü sonuna kadar kiraya verilmesi uzatılmıştır. İsteklilerin 1/11/939 günü saat 14 te müracaatleri. (8933)

Kiralık emlâk

Semti	Mahallesi	Sokak	No. su	Cinsi
Kasımpaşa	G. H. Paşa	Kayık iskelesi	23	Dükkân
Ortaköy	Mecidiye	Cami		Arsa
Kasımpaşa	Bedreddin	Havuz kapısı	5	Dükkân

Yukarıda yazılı emlâkin 31/5/940 günü sonuna kadar kiraya verilmesi 25/10/939 gününden itibaren bir ay müddetle pazarlığa bırakılmıştır. İsteklilerin her gün müracaatleri. (8934)

Mahdud mes'uliyetli
İstanbul Liman Kooperatif Şirketi
İdare Meclisi Reisliğinden:
RUZNAME

1 — Denizyolları Kooperatif şirketine iltihakı temin için şirketin feshile tasfiyesine karar itası.
2 — Şirket esas mukavelenamesinin (40) ıncı maddesi mucibince en az üç ortaktan mürekkeb olmak üzere tasfiye heyetinin teşkil ve ücretlerinin tayini

Şirketimizin 4 birinciteşrin 939 tarihine tesadüf eden çarşamba günü toplanan fevkalâde hissedarlar heyeti umumiyesinde (6,400)) hisseyi temsil eden hissedarın yerine (5,709) hisseye sahib hissedar hazır bulunmuş ve bu sebeble Ticaret kanununun «386» ncı maddesinde yazılı ekseriyet hasıl olmadığı cihetle zikri geçen fevkalâde umumi heyet toplantısı 17 ikinciteşrin 939 tarihine tesadüf eden cuma günü saat on yediye talik edilmiş olduğundan yukarıdaki ruznamede yazılı iki maddenin müzakeresile karar ittihazı için sözü geçen gün ve saatte hissedarlarımızın Galatada eski Denizbank yeni Liman hanının zemin katındaki salonunda yapılacak işbu fevkalâde toplantıya gelmeleri ilân olunur.

BABALARA SAMİMÎ BİR NASİHAT
Çocuklarınıza lisan öğretmek isterseniz genc yaşta başlatınız. Muallimin tecrübelisini ve bilhassa iyi türkçe bilenini arayınız; aksi takdirde çocuğunuz yarı yolda kalır. Fransızca lisan mütehassısı Profesör Angel, Bahçekapı, Tramvay yolu, Selâmet han.

Deniz inşaiye mühendisi aranıyor
Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden:

1 — Devlet Limanları Umum müdürlüğü İzmir şubesi emrinde çalıştırılmak üzere bir deniz inşaiye mühendisi alınacaktır.
2 — İsteklilerin aşağıda yazılı vesikalarile idaremize müracaat etmeleri ilân olunur:
A — Diploma,
B — Şimdiye kadar çalıştığı yerlerden alınan vesikalar,
C — Fotografli bir istida. (8944)

Yalnız 7 gün zarfında

BU ŞAYANI HAYRET DEĞİŞİKLİK!

Bayan D. BRAMALLE, bir hafta zarfında tecrübe ettiği bu yeni güzellik tarzı tedavinin cazib tesirinden hayrette kaldı.

Ancak bir hafta zarfında, binlerce kadınlar, bütün buruşukluklarından kurtuldular ve bir çok sene gençleştirir. Âlimler, yaş ilerledikçe buruşuklukların meydana geldiğini keşfetmişlerdir. Çünkü, ihtiyarladıkça cild birçok kıymetli unsurlarını kaybeder. Bu unsurları iade ediniz; cild yeniden tazeleşir ve canlanır.

İşte, Viyana Üniversitesi profesörü Doktor STEJSKAL'ın şayani hayret keşfi de budur. Genc hayvanların hüceyrelerinden istihsal ve «BİOCEL» tabir edilen cildi ihya eden bu kıymetli unsur şimdi, pembe renkteki Tokalon kreminin terkibinde mevcuddur.

Her akşam yatmazdan evvel bu kremi kullanınız. Siz uyurken cildinizi besleyip gençleştirecek ve buruşukluklarınızı giderecektir. Ancak bir hafta zarfında senelerce genc görüneceksiniz. Gündüzler için yağsız beyaz renkteki Tokalon kremini kullanınız. Siyah benleri eritir ve açık mesameleri sıklaştırır. Birkaç gün zarfında en sert ve en esmer bir cildi yumuşatıp beyazlatır.

ŞEKER HASTALIĞI OLANLARLA FAZLA ŞİŞMANLIKTAN ŞİKÂYET EDENLERE:

KANZUK GLÜTEN

MÜSTAHZARLARI BESLER FAKAT ŞİŞMANLIK VERMEZ VE ŞEKERİ ARTIRMAZ

Glüten ekmeği. Gevreği (biskotte) Makarnası. Sehriyesi. Pirinci. Fiyonqosu. Kuskusu

İNGİLİZ KANZUK ECZAHANESİ, Beyoğlu - İstanbul

Ziraat Vekâletinden:

Pulluk, Diskharo ve Mibzer Alınacak

Zirai kombinalar ihtiyacı için kapalı zarf usulile 30 aded Mibzer, 15 aded 5 Diskli, 15 aded 6 Diskli pulluk ile 30 aded Diskharo satın alınacaktır.

1 — Mibzerin beherine 675,5, Diskli pulluğun beherine 600,6, Diskli pulluğun beherine 750 ve Diskharonun beherine 350 lira kıymet tahmin edilmiştir.

2 — İhale 14 birincikânun perşembe günü saat 15 te Ziraat Vekâleti binasında müteşekkil Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

3 — 30 aded Mibzer için 1519 lira, 15 aded 5 Diskli pulluk için 675, 15 aded 6 Diskli pulluk için 844 ve 30 aded Diskharo için 788 lira muvakkat teminat verilecektir.

4 — Bu makinelere aid idari ve fenni şartnameler Zirai Kombinalar Müdürlüğünden parasız olarak verilir.

5 — İsteklilerin kapalı zarflarını 14 birincikânun perşembe saat 14 e kadar Komisyona vermeleri ve saat 15 te 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla birlikte Komisyonda hazır bulunmaları. (7906)

DETA

Demir ve tahta fabrikaları T. A. Ş.

Merkezi: Ankara, Selânik caddesi Arda apartımanı

Fabrika adresi: Deta - Adapazarı

Soba, Poyra, Etüv, her nevi araba

ve yedek aksamı ile kereste kurutma hususunda mütehassıstır.

Bilûmum döküm, demir ve tahta işleri yapılır.

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı

Ankara Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Direktörlüğünden:

10/11/939 cuma günü saat 15 te Ankara Mektebler Muhasebeciliği odasında toplanacak Eksiltme Komisyonunda 5846 lira 50 kuruş muhammen bedelli muhtelif cins masaların kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı Ankara Mektebler Muhasebecisine yatırılacak 5 lira bedel mukabilinde Fakülte Muhasebesinden alınır.

Muvakkat teminat 439 liradır.

İsteklilerin teklif mektublarını, muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesikalarla birlikte aynı gün saat 12 ye kadar makbuz mukabilinde Komisyona vermeleri. (8768)

Devlet Demiryolları İşletme U. Müdürlüğünden:

Muhammen bedeli 1075 lira olan 40 aded kaynakçılar için dana derisinden önlük, 50 çift kaynakçılar için kromlu deriden eldiven, 100 çift kaynakçı ayakkabısı, 50 çift meşinden kaynakçı tozluğu 6/11/939 pazartesi günü saat (10,30) on buçukta Haydarpaşada Gar binası dahilindeki Komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 8063 kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar Komisyona müracaatleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (8711)

Makine ressamı alınacak

Askeri Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Fabrikalarımız için askerliğini ikmal etmiş Sanat mektebi mezunu makine ressamı alınacaktır. 3656 sayılı kanuna göre kendilerine ücret verilecektir. Talib olanların en geç 10 ikinciteşrin 939 gününe kadar Umum Müdürlüğe müracaatleri. (8716)

Macar ve Yugoslav diplomalarile Yalova Termal banyolarının takdirnamesini haiz ve serbest bulunan Türk tebaasından

Bir masaj mütehassısı

Sayın müşterilerinin emrine amadedir.

Beyoğlu, Aynalıçeşme Emincami sokak No. 29, **FERİD MOHAÇ**

Maliye Müfettiş Muavinliği İmtihanı

Maliye Teftiş Heyetinden:

35 lira maaşlı Maliye müfettiş muavinliği için 14 kânunuevvel 1939 perşembe günü müsabaka imtihanı yapılacaktır.

Aranan şartlar şunlardır: A) Memurin kanununun dördüncü maddesinde yazılı evsafı haiz olmak, B) 1 kânunusani 1939 tarihinde yaşı 30 dan fazla olmamak, C) Mülkiye mektebinden (Siyasal bilgiler okulu), Hukuk fakültesinden, Yüksek Ticaret ve İktısad mektebinden veya bunlara muadil derecedeki ecnebi mekteblerden mezun olmak, D) Yapılacak tahkikat neticesinde karekter itibarile müfettiş olabilecek vasıfları haiz bulunduğu anlaşılmak.

İmtihana talib olanlar 15 ikinciteşrin 939 tarihine kadar Ankarada Maliye Vekâleti Teftiş Heyeti Reisliğine arzuhalle müracaat edeceklerdir.

Arzuhale şu evrakın rapti lâzımdır: A) Nüfus cüzdanının aslı veya tasdikli sureti ve adresi. B) Kendi el yazisile tercümeihal hulâsası (memuriyette bulunanlar müddet ve sureti hizmetlerine dair resmi vesika, müesseselerde bulunanlar oradan alacakları bonservisleri raptedeceklerdir. C) Askerliğini yaptığına veya tecil edilmiş olduğuna dair resmi vesika. D) Mekteb şehadetnamesi veya tasdiknamesi. E) Sağlam ve yolculuğa mütehammil olduklarına dair resmi rapor.

Talibler tahriri ve şifahi olmak üzere iki imtihana tabi tutulacaklardır. Tahriri imtihan Ankarada ve İstanbulda ve bunda muvaffak olanların şifahi imtihanı Ankarada yapılacaktır.

İmtihan Programı:

1 — Maliye A) Bütçe (ihzari, tatbiki, tasdik ve kontrolü), Muhasebei Umumiye kanunu hükümleri, B) Vergi nazariyeleri ve usulleri, vasıtasız ve vasıtalı vergiler (sedüllü vergiler, veraset ve intikal vergileri, istihlâk üzerinden alınan vergiler, gümrük, inhisarlar, harçlar) Türkiyedeki vasıtasız ve vasıtalı vergiler, C) Maliye Vekâletinin merkez ve vilâyet teşkilâtı, D) İstikraz nazariyeleri, tahvili düyun, amortisman, Türkiye Düyunu Umumiyesi ve tarihçesi.

2 — İktısad: (İstihsal, tedavül, nakid ve itibar, inkisam ve istihlâk bahisleri)

3 — Mali ve ticari hesab, basit ve mürekkeb faiz, iskonto faizli hesabı cariler.

4 — Hendese: (Satıh ve hacim mesahaları)

5 — Usulü defteri: (Ticari ve sınai muhasebelerle devlet muhasebesi hakkında nazari ve ameli malûmat).

6 — Hukuk idare hukuku (İdari kaza dahildir), ceza hukuku (esaslar, ve memurinin vazifeden mütevellid suçları), ceza muhakemeleri usulünden esasa mütealik hükümler.

Hukuku medeniye (borçlar kanunu üzerinde umumi malûmat, kanunu medeniden ahvali şahsiye, emvali gayrimenkule ve mirasa mütealik hükümler) Ticaret hukuku (şirketlere mütealik hükümler ve umumi malûmat).

7 — Türkiyenin tabii ve iktısadi coğrafyası ve tarihi hakkında malûmat.

8 — Ecnebi lisanı (Fransızca, almanca ve ingilizceden biri).

İmtihan neticesinde müfettiş muavinliğine alınanlar 3 sene sonra yapılacak ehliyet imtihanında muvaffak olurlarsa Maliye müfettişliğine tayin edilecekler ve staj için Avrupaya gönderileceklerdir. (8786)

Çerkeş Belediye Riyasetinden:

Nafıa Vekâletinden musaddak projesi mucibince (15922) lira (10) kuruş bedeli keşifli lokomobil alternatör, tablo ve şebeke tesisatı ihale edilmek üzere kapalı zarfla (45) gün müddetle münakasaya konulmuştur. Proje ve teferrüatı beş lira bedel mukabilinde Belediyemizden alacakları gibi İstanbulda Galatada Assikürasiyonu Generali hanında 67 numarada elektrik mühendisi Hasan Halet Işıkpınardan bedeli mukabilinde alınabilir. Tesisat münakasası 16/11/939 perşembe günü yapılacaktır.

Taliblerin o gün zarfında saat 15 te Belediye Encümenine müracaatleri ilân olunur. (8108)

Kırklareli İnhisarlar Müdürlüğünden:

1 — Müdürlüğümüz yaprak tütün balım evinde bermucibi keşif ve şartname muhammen bedeli 225 lira 39 kuruş olan paratoner tesisatı yapılacaktır.

2 — Şartname ve keşif varakası İstanbulda ve Edirnede İnhisarlar Başmüdürlüklerinden ve Kırklarelinde İnhisarlar müdürlüğünden bedelsiz olarak alınır.

3 — Pazarlık 8/11/939 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 te Kırklareli İnhisarlar müdiriyetinde müteşekkil komisyon tarafından yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat % 7,5 olan on yedi liradır.

5 — Taahhüd edeceklerin, bu gibi işler yaptıklarına dair aid olduğu makamdan musaddak ehliyetname ibraz etmeleri mecburidir. (8886)

Devlet Demiryolları işletme Umum Müdürlüğünden:

Devlet Demiryolları birinci işletme ihtiyacı için aşağıda cins, miktar, muhammen bedeli, ihzar mahallerinin kilometreleri yazılı balast kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır. Eksiltme Haydarpaşa gar binası dahilinde birinci işletme komisyonunca 10/11/939 tarihine tesadüf eden cuma günü saat 11 de yapılacaktır. Eksiltmeye girecekler 2490 numaralı kanunun aradığı evsafı haiz olacak ve saat (10) a kadar teminatlarını ihtiva eden teklif zarflarını komisyona vermiş bulunacaklardır. Eksiltme şartnamesile mukavele projeleri işletmemiz yol müfettişliğinden parasız olarak alınabilir. (8437)

Ocağın bulunduğu yer	Miktarı M3	Depoda teslim muhammen bedeli Lira	K.	Vagonda teslim edildiği takdirde ayrıca tahmil ücreti Lira	K.	Tutarı Lira	Muvakkat teminat Lira	K.
Kilometre 148 - 150 Haydarpaşa - Eskişehir hattı	5000	1	30	0	10	7000	525	00
Kilometre 184 - 186,500 Haydarpaşa - Eskişehir hattı	5000	1	35	0	10	7250	543	75
Kilometre 256 - 258 Haydarpaşa - Eskişehir hattı	8000	1	50	0	10	12800	960	00
Kilometre 40 Eskişehir - Konya hattı	20000	1	10	0	10	24000	1800	00

1 Lira ile bir kravat alabilirsiniz!
Lira ile sinemaya gidebilirsiniz!
Lira ile taksiye binebilirsiniz!...

Fakat 1 Lira ile

"MİLLÎ PİYANGO,, dan

Alacağınız bir onda bir bilet size:

8000 **10000** **15000**

LİRALIK İKRAMİYE KAZANDIRABİLİR.

Bayramiç Askerî Satınalma Komisyonu Başkanlığından:

Cinsi	Kilosu	Tutarı Lira K.	Muvakkat teminatı Lira K.	İHALENİN Günü	Saati	Şekli
Sığır eti	96200	22126,00	1259,45	3/11/939 Cuma	15	Kapalı zarf
Ekmeklik un (birinci nevi)	476500	61945,00	4685,50	6/11/939 Pazartesi	saat 15 te	» »
Kuru fasulye	55000	8800,00	660,00	7/11/939 Salı	» 15	» »
Sade yağ (birinci nevi)	19000	18050,00	1353,75	8/11/939 Çarşamba	» 15	» »

1 — Bayramiçte bulunan jandarma alay eratının ihtiyacları olan yukarıda cins, miktar ve tutarlarile muvakkat teminatları yazılı dört kalem erzak kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.

2 — Eksiltmeleri hizalarında yazılı günlerde ve saat 15 te Askeri kazinosunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler Komisyonda her vakit için görülebilir.

4 — Teklif mektubları bir saat evvel makbuz mukabilinde alınacağından kanunun 2-3 üncü maddelerine göre Komisyona müracaatleri ilân olunur. (8214)

SATILIK OTOMOBİL

Azimet dolayısile iyi vaziyette yeni model aerodinamik küçük bir Fiat otomobili 480 liraya satılıktır. Fiat garajı sahibi Bay Galibe müracaat.

Göz Hekimi
Dr. Şükrü Ertan
Cağaloğlu Nurosmaniye cad. No. 5
Tel. 22566 (Dr. Osman Şerefeddin apartımanı)

Sahib ve Başmuharriri: ***Yunus Nadi***
Umumî neşriyatı idare eden yazı işleri Müdürü: ***Hikmet Münif Ülgen***

Cumhuriyet Matbaası

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi : 1888

Sermayesi : 100,000,000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi : 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28,800 LİRA İKRAMİYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	Aded	1,000	Liralık	4,000	Lira
4	»	500	»	2,000	»
4	»	250	»	1,000	»
40	»	100	»	4,000	»
100	»	50	»	5,000	»
120	»	40		4,800	»
160	»	20	»	3,200	»

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 eylûl, 1 birincikânun, 1 mart ve 1 haziran tarihlerinde çekilecektir.

Çocuklarınızın Terkibi Meçhul Gıdalarla Midelerini Bozarsınız. Allahın Yarattığı Hububatın özlerinden yapılmış

HASAN özlü unlarile

ÇOCUKLARINIZI BÜYÜTÜNÜZ.

Vitamin
Kalori
Gıda
Kuvvet
Kudret
Sıhhat
Neş'e
Enerji
Zekâ

Pirinç özü
Yulaf „
Mercimek „
Irmik „
Buğday „
Nişasta „
Patates „
Arpa „
Türlü „
Mısır „
Bezelye „
Badem „

Çocuklar HASAN özlü unlarına bayılıyorlar Çok iştahlı oluyorlar ve severek yiyorlar, Bütün Çocuk doktorları buna şehadet eder. Avrupada daima diplomalarla musaddak birinciliği kazanmıştır. Bu kadar yüksek essafa malik tabiî gıda ancak HASAN özlü unlarıdır.

HASAN DEPOSU YENİ ADRESİ : BAHÇEKAPI Beyoğlu tramvay durağı karşısında Yalı köşkü caddesi No. 6 - 8

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, Kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser

Icabında günde 3 kaşe alınabilir.

Diyarbakır Valiliğinden:

1 — Diyarbakır Hususi İdaresine aid, Farkın, Bayıkbarkuş, Büyüksu, Hatuni Vakıf Karaveri madraplarının 940, 941, 942 üç senelik kiraları kapalı zarf usulile arttırmıya çıkarılmıştır. Farkının tahmin bedeli 20,000, Bayıkberkuşun 21,900 lira, Vakıfkaraverinin 15,000 liradır.

2 — Bu madraplara aid şartname Diyarbakır Daimi Encümeninde her vakit görülebilir.

3 — Arttırmanın ihalesi 17 ikinciteşrin 939 cuma günü saat 14 tedir.

4 — Arttırma kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Farkın madrabının muvakkat teminatı 1500 lira, Bayıkbarkuşun 1642 lira 50 kuruş, Vakıfkaraverinin 1125 liradır.

5 — Teklif mektubları 17 ikinciteşrin 939 cuma günü saat 12 ye kadar Vilâyet Daimi Encümen Reisliğine verilebilir.

6 — Kat'i teminat miktarile kira bedelinin tediye şekli ve çeltik kanunu ahkâmına göre riayet edilmesi lâzım gelen hükümler şartnamede yazılıdır. (8539)

Adı, Dünyanın ağzında

Tat olan Yüz altmış yıllık büyük ve haklı şöhret

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Merkezi : Bahçekapı, Şubeleri : Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy

Bayram için Vilâyetlerden verilecek siparişlerin biran evvel gönderilmesi rica olunur.

Başvekâlet Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünden:

Beden Terbiyesi bölgeleri, kayak, futbol, atletizm ve diğer spor şubelerine aid spor malzeme ve levazımı satın almak istemekte ve bunun için Genel Direktörlükten, bu levazım ve malzemeyi en çabuk, iyi ve ehven fiatla temin edecek ticarethane adres bildirilmesi hakkında müracaat etmektedirler.

Bu gibi levazım ve malzemeyi istenilen şekilde temin edebilecek ticarethanelerin arzu ettikleri takdirde «adres ve fiat listeleri alâkadar bölgelere bildirilmek üzere» birer evsaf, cins ve memleket fiat listesile mağaza adreslerinin Ankarada Başvekâlet BedenTerbiyesi Genel Direktörlüğüne gönderilmesi ilân olunur. (8937)

Ankara Valiliğinden:

Ankara - İstanbul yolunun 100 + 000 inci kilometresinde ve Beypazarı kazası dahilinde yapılacak parke kaldırım inşaatı 6/11/939 tarihine raslıyan pazartesi günü saat «15» te Vilâyet Daimi Encümeninde kapalı zarf usulile ihalesi yapılmak üzere eksiltmiye konulmuştur.

Keşif bedeli (29422) lira (72) kuruştur.

Muvakkat teminatı (2206) lira (07) kuruştur.

İsteklilerin teminat mektub veya makbuzlarile Ticaret Odası vesikası ve bu iş için Vilâyet makamına bir istida ile alacakları fenni ehliyet vesikalarile birlikte yukarıda sözü geçen günde saat 14 e kadar teklif mektublarını Daimi Encümen Reisliğine vermeleri.

Bu işe aid keşif ve şartnameyi hergün Nafıa Müdürlüğünde görebilecekleri. (8653)

KANZUK

ÖKSÜRÜK Şurubu

« Sirop Pectoral »

Eski ve yeni bütün öksürükleri geçirir, balgam söktürür, bronşları temizler, nezle ve gripten korur, göğüsleri zayıf olanlara bilhassa şayani tavsiyedir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

Kırklareli İskân Müdürlüğünden:

1 — Kırklareline 13 kilometre mesafede Kavaklı köyünde 50, 18 kilometre mesafede Paşayerinde 15, 21 kilometre mesafede Koyunbabada 20, 20 kilometrede Dokuzhüyükte 15, ev ki cem'an 100 aded tip IX göçmen evi inşaatı kerestesinin tamamı hükûmet tarafından verilmek üzere eksiltmiye konulmuştur.

2 — İnşaatın umum keşif tutarı 29118 lira 11 kuruştur.

3 — Eksiltme 10 ikinciteşrin 939 cuma günü saat 15 te Kırklareli İskân Müdürlüğünde müteşekkil Komisyon tarafından kapalı zarf usulile yapılacaktır.

4 — Münakasa şartnamesi, hususi şartname, plân vesair evrak 145 kuruş mukabi'inde Kırklareli İskân Müdürlüğünden alınabilir.

5 — Muvakkat teminat akçesi 2183 lira 85 kuruştur.

6 — Teklif mektubları eksiltme saatinden bir saat evveline kadar Komisyon başkanlığına tevdi edilmiş olmalıdır.

7 — Eksiltmiye talib olanların ehliyet vesikalarile birlikte müracaatleri ilân olunur (8624)

RADYOLİN

İLE SABAH, ÖĞLE VE AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Tütün eksperi ve harmancısı yetiştirmek üzere aşağıda yazılı şartlar dahilinde 10 eksper namzedi alınacaktır.

1 — Türk olmak

2 — Yaşı otuzdan yukarı olmamak

3 — Askerliğini yapmış bulunmak

4 — Asgari lise veya muadili bir mekteb mezunu olmak, «Ziraat mektebi mezunları ve lisan bilenler tercih olunur.»

5 — Eksperlik yapmağa mâni herhangi bir hastalığı olmadığı idare heyeti sıhhiyesince sabit olmak.

6 — Medeni haklarına sahib ve iyi ahlâklı olmak, mahkûmiyeti bulunmamak.

Bu şartları haiz olanlar arasında bir yoklama yapılacak ve namzedler bu yoklama neticesinde seçilecektir. Müracaatler 15 ikinciteşrin 1939 a kadar kabul edilecektir. —

Daha fazla malûmat almak istiyenler Umumi Müdürlük Tütün işlerine müracaat edebilirler. (8348)

Türk Maarif Cemiyetinin

Zengin İkramiyeli

Büyük Eşya Piyangosu

Çekiliş 5/11/1939, ikramiye 15400 lira

Biletler piyango bayilerinde, Cemiyetin Merkez ve Şubelerile Yenipostane karşısında Erzurum hanında Resmi İlân İşleri Bürosunda bir lira mukabilinde satılmaktadır. (7669)

İstanbul Orman Müdürlüğünden:

1 — Orman Umum Müdürlüğü için 2500 aded devlet orman çekicinin imali 15 gün müddetle eksiltmiye konulmuştur.

2 — Mezkûr çekiçlerin muhammen bedeli cem'an (24000) liradır.

3 — Eksiltme 939 ikinciteşrin (1) inci çarşamba günü saat 15 te İstanbul Orman Müdüriyeti odasında yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat 1800 liradır.

5 — Şartname ve nümuneler Istanbul Orman Müdürlüğünde görülebilir.

6 — Eksiltmiye girebileceklerin şimdiye kadar bu gibi işleri yapmış bulunmaları ve ehliyetlerile birlikte belli gün ve saatte sözü geçen Komisyona müracaatleri. (8604)

FOSFARSOL

KAN, KUVVET İŞTİHA ŞURUBU

FOSFARSOL, Kanın en hayatî kısmı olan kırmızı yuvarlacıkları tazeliyerek çoğaltır. Tatlı iştah temin eder. Vücude devamlı genclik, dinclik verir. Sinirleri canlandırarak asabî buhranları, uykusuzluğu giderir. Muannid inkıbazlarda, barsak tembelliğinde, Tifo, Grip, Zatürrieye, Sıtma nekahatlerinde, Bel gevşekliği ve adem-i iktidarda ve kilo almakta şayani hayret faideler temin eder.

FOSFARSOL'ün: Diğer bütün kuvvet şurubların dan üstünlüğü DEVAMLI BİR SURETTE KAN, KUVVET, İSTİHA TEMİN ETMESİ ve ilk kullananlarda bile tesirini derhal göstermesidir...

Sıhhat Vekâletinin resmî müsaadesini haizdir. Her eczanede bulunur.